

Terézváros

Világhírű pecsenyéző

**A Pinczi hentesüzlet
sikerének titka**

22

**Feltépték a műfüvet –
Szőnyeg helyett fákat
kap az Andrássy út**

5

**Új élet vár ránk –
Nyugat-európai városok
mintájára fejlődhet
Terézváros**

9

Önkormányzati fogadóórák

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Soproni Tamás polgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7967-es számon
 Dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első kedd 16.00–18.00 Női és családjogi fogadóóra/tanácsadás: Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-os számon
 Temesvári Szilvia alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-os számon
 Györfy Máté alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-os számon
 Miyazaki Jun alpolgármester képviselő (5. evk)	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-8938-as számon
 dr. Mogyorósi Sándor jegyző	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/508	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7965-as számon

Választókerületek képviselői

NÉV / VÁLASZTÓKERÜLET	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Heltai László 1. sz. egyéni választókerület	LMP-iroda, V. kerület, Kálmán Imre u. 24.	Csütörtök 18.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a (06-30) 751-8925-ös számon
 Németh Helga Anna 2. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó szerda 17.00–18.00 Előzetes egyeztetés a (06-30) 608-3687-es számon
 Szilágyi Erika 3. sz. egyéni választókerület	MSZP-iroda, Andrássy út 79.	Minden hónap utolsó kedd 17.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-70) 705-5568-as számon
 Kecskés Balázs 4. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: a (06-30) 768-5099
 Szász Károly 6. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első csütörtök 15.00–17.00, Telefon: a (06-70) 476-3783
 Sajószegi Péter 7. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal (recepción érdeklődni)	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: a (06-70) 476-3792
 Bálint György 8. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/156.	Csütörtök 17.00–19.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a (06-70) 314-5888-as számon
 Gaár Iván Zsolt 10. sz. egyéni választókerület	MSZP-iroda, Andrássy út 79.	Minden hónap első hétfő 17.00–19.00, Telefon: a (06-20) 936-6613

Listán megválasztott képviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 dr. Bundula Csaba	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 956-0506-os számon
 Simonffy Márta	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 476-3806-os számon
 Császárné Csóka Ilona	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 206-7263-as számon
 Lindmayer Viktor	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 935-6487-es számon

Országgyűlési képviselő

 dr. Oláh Lajos	Fogadóórát tart a Teréz krt. 46. szám alatti irodájában bejelentkezés alapján, amelyet a (06-30) 709-1102-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen lehet megtenni.
---	---

Közérdekű

Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.

Vezető: Szőke Zoltán, 061/ 332 39 62

Hunyadi téri Vásárcsarnok és termelői piac

Piacfelügyelő: Mészáros László

1067 Budapest, Hunyadi tér 4., 061/ 342 55 93

Terézvárosi Család- és Gyermekeklési Központ

dr. Kopácsy Judit

1068 Budapest, Király utca 82., 061/ 344 60 60

Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat

Vezető: dr. Czermann Imre

1074 Budapest, Csengery utca 25., 061/ 321 2200

Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Intézményvezető: Kecskés Andrea

Bp. VI., Podmaniczky u. 18. Tel.: 311-2230

Terézvárosi Gondozó Szolgálat

Vezető: Scholczné Havas Palma

1061 Budapest, Király utca 31., 061/ 413 6601

Terézvárosi Parkolási Rendszer

0680 466 466

Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.

Vezető: dr. Bodnár Zoltán

1064 Budapest, Rózsa utca 81–83., 061/ 3016 700

Budapest Főváros Kormányhivatala VI. kerületi Hivatala

Hatósági Osztály és hivatalvezetés

1063 Budapest, Szinyei Merse utca 4.

Telefon: 473-2714, 473-2718

Ügyfélfogadási idő: hétfő 13.30–18.00,
szerda 8.00–16.30, péntek 8.00–11.30

VI. kerületi Kormányablak

1062 Budapest Andrássy út 55.

1062 Budapest Teréz körút 55. (Nyugati pályaudvar)

Ügyfélfogadás: Hétfő 8–18, k-cs: 8–16,
szerda: 11–19, péntek: 8–14

Terézvárosi Polgármesteri Hivatal

1067 Budapest, Eötvös utca 3.

Központi telefonszámok: 342-0905, 342-0906,
342-0907, 342-0908, 342-0909.

Ingyenes zöld szám: +36 80 201 138

Ügyfélfogadás: hétfő 13.30–18.00,
szerda 8.00–16.30, péntek 8.00–11.30

Ügyfélszolgálat

1067 Budapest, Eötvös utca 4., Telefon: 351 8939

Hétfő: 08:00–18:00, Kedd: 08:00–16:00

Szerda: 08:00–16:30, Csütörtök: 08:00–16:00

Péntek: 08:00–13:30

Az önkormányzat bizottságai

Humán bizottság

Németh Helga Anna elnök, Szász Károly alelnök,
Császárné Csóka Ilona, Grekovich Borbála, Hegyi András,
Komjáthy Anna, Sajószegi Péter, Simonffy Márta,
Szilágyi Erika, Takács Gergely, Török Attila

Pénzügyi és jogi bizottság

Kecskés Balázs elnök, Németh Helga Anna alelnök,
Bundula Csaba, Gaár Iván, Kovács Aranka, Lindmayer Viktor,
Matolcsi Gyöngyné, Molnár Gergely, Óvári Gyula

Tulajdonosi bizottság

Bálint György elnök, Heltai László alelnök,
dr. Bundula Csaba, Czuppon Zoltán, Fülöp Gergely,
Kecskés Balázs, Lindmayer Viktor, Nyíri Gábor,
Sajószegi Péter, Tóth Viktor, Török Milán

Környezetvédelmi bizottság

Heltai László elnök, Bálint György alelnök,
Bencsik Zoltán, Császárné Csóka Ilona, Csontos Gyöngyi,
Matokanovic Lúdia, Sajószegi Péter, Simonffy Márta,
Szabó Krisztina Diána, Szász Károly, Varga Máté

Elszántak városa

Egy 14 éves lány, aki azért, hogy hat testvérét eltartsa, dolgozni megy a nagyvárosba, a gimnáziumot (majd később az egyetemet) esti iskolában végzi el. Egy fiatalasszony, aki sok-sok évtizednyi fájdalom nyomába indul, hogy felszabadítsa magát és a gyerekeit. Egy tudós férfi, aki miatt szerénynek és udvariasnak tart minket a világ. Egy mesterember, aki nehéz vállalkozásba kezd: húsboltot nyit a kiszámíthatatlan belvárosban a rendszerváltás környékén. Egy csapat szabadságra éhes és kultúrára szomjas fiatal művész, akik a saját verejtékükkel és hiszékeny hitükkel klubot alapítanak. Elképesztően erős emberek, akiknek az élete valamilyen módon összefonódott Terézvárossal, amely küzdelmeik terepe, tanúja és talán katalizátora is volt. Mi lett velük? Hová, mivé hajtotta őket sorsuk és elszántságuk? A lánykából a terézvárosi önkormányzat hat polgármestere által is megbecsült főosztályvezetője, a szerény tudósból fizikai Nobel-díjas lett. A henteshez Amerikából is járnak vevők, a fiatalasszonynak a világ minden tájáról köszönetet mondanak a sorstársai azért a könyvért, amely nekik is utat mutat, az egykori klubtagok pedig művészlegendákká váltak.

Mindezek a lap oldalain színesen megrajzolt történetek és (fő) hősök példaként állhatnak mindnyájunk előtt, akiknek van egy álma, terve, víziója.

Például egy maroknyi újságíró számára. Akik hisznek abban, hogy egy saját lap boldogabbá és büszkébbé tehet egy közösséget, hogy cikkeik nyomán az itt élők kíváncsibbak lesznek egymásra és büszkébbek otthonukra.

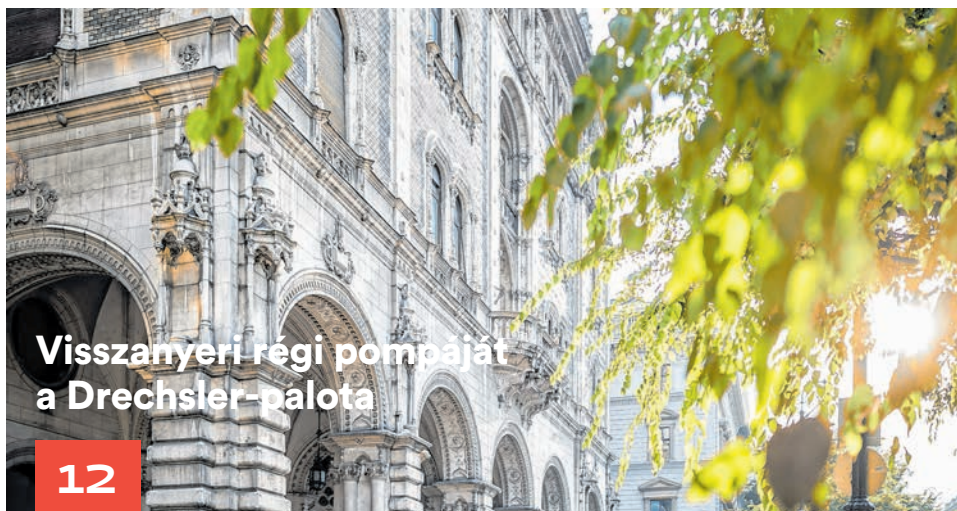
Kertész Anna

6

Bajba jutott vállalkozóknak segít az önkormányzat

A vezetői pályázatokról és a kerület gazdasági programjáról is döntött a testület

Visszanyeri régi pompáját a Drechsler-palota

12

A szív útjai

Gurubi Ágnes íróval nagy sikerű regénye valós és képzeletbeli tereit jártuk be

16

20

Volt egyszer egy FMK

Terézváros Közéleti, Kulturális és Életmódmagazin

KIADÓ: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata **FELELŐS SZERKESZTŐ:** Kertész Anna **A LAP MUNKATÁRSAI:** Csejtei Orsolya, Dobi Ágnes, Gajdács Emese **TÖRDELÉS:** Formula Stúdió **FOTÓ:** Képszerkesztőség Kft. **SZERKESZTŐSÉG CÍME:** 1067 Budapest, Eötvös utca 3. **E-MAIL:** sajto@terezvaros.hu **NYOMTATÁS:** Mediaworks Hungary Zrt. **FELELŐS VEZETŐ:** Szabady Balázs nyomda üzletág igazgató **TERJESZTÉS:** Magyar Posta Zrt. **A HIRDETÉSEK FELADHATÓK A SAJTÓIRODÁN:** 06 1/342-0905, 2451-es mellék, sajto@terezvaros.hu **APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:** VI., Eötvös utca 3., recepció, hivatali nyitvatartási időben.

Terézváros

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN /
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Tisztább Oktogon

Terézváros jóvoltából egyre több kerületi, ugyanakkor a főváros kezelésében lévő terület tisztul meg időről időre – ami látványos változást jelent a forgalmas Oktogonon, az Andrássy úton, a Podmaniczky utcában és a Körúton.

„A kerületben nagyon vegyes a kép abból a szempontból, hogy az adott utcát, teret a kerület vagy a főváros dolga-e takarítani. Nekünk az a fontos, hogy rend legyen, nem akarunk mutogatni másra, ezért az FKF-val egyeztetve vállaltuk, hogy a kapacitás függvényében a fővárosi kezelésű területeket is folyamatosan takarítjuk. Ezért látni mostanában terézvárosi matricával ellátott gépeket például az Oktogonon, az Andrássy úton, a Nyugati téren vagy a Podmaniczky utcában” – mondja dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna köztisztaságért felelős alpolgármester. A munkákat úgy időzítik, hogy lehetőleg kevesebb legyen a közlekedő az adott időszakban, így mindenhová eljutnak a gépek, nem akadályozzák a forgalmat. A köztisztasági cég munkatársai főként a járdákat seprik és mossák a már jól ismert kistraktorokkal.

Az idei költségvetésben már közel 130 millió forinttal nagyobb összeg áll rendelkezésre ilyen célokra, és ebből sikerül megoldani a fővárosi területek rendszeres takarítását is.

15 ezer tő növényt ültetett ki a Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft. kertészeti részlege a kétnyári ágyásokba

TERÉZVÁROS ÖNKORMÁNYZATA továbbra is élelmiszer-csomaggal segíti a rászorulókat, akik a Szófia utca 7. szám alatti Szolidaritási Központban vehetik át a tartós élelmiszereket. Sajószegi Péter, a Momentum helyi elnöke a saját körzetében házhoz viszi a csomagot azoknak az idős, beteg, esetleg karanténban lévő embereknek, akik nem tudnak elmenni érte.

Terézváros és Erzsébetváros közös országgyűlési képviselője, dr. Oláh Lajos az elmúlt hónapokban rendszeresen támogatja különféle eszközökkel – pl. mosógéppel, lázmérővel, maszkokkal – a Péterfy Kórház dolgozóinak munkáját. Ezúttal a járvány kitörése óta a szokásosnál is keményebben helytálló dolgozókat ajándékozta meg kávéval és csokoládéval.

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN /
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Feltépték az Andrássy úti műfüvet

Karácsony Gergely főpolgármester, Kerpel-Fronius Gábor, Budapest alpolgármestere, Soproni Tamás, Terézváros polgármestere, Temesvári Szilvia zöldügyekért felelős alpolgármester és Zakar András, a Főkert vezérigazgatója november 2-án közösen „üdvözölte” az Andrássy úti műfű feltépését és a terület rendezésének megkezdését.

Mint arról már mi is beszámoltunk, a műfű alatt éveken keresztül rohadtak a fák gyökerei, most földcsere, faápolási munkálatok és faültetés indul az adott szakaszon.

A városvezetők egybehangzóan azt ígérték, hogy ez az akció szimbolikus lépés afelé, hogy az Andrássy út sokkal zöldebb, élhetőbb legyen, és az óriási gépjárműforgalom csökkentése mellett a sugárút előnyeit a gyalogosok is élvezhessék.

A kutyagumi új helyei

A gondos kutyatulajdonosok zacskóba gyűjtik kedvenceik után a piszkot, amit aztán szemetesekbe vagy kimondottan erre a célra kifejlesztett dogboxokba dobnak.

Kerületünkben a régiek mellett a közel-múltban öt helyre került ilyen kutyapiszokgyűjtő edény. A Király utca 14. és 62., az Eötvös utca 42., a Csengery utca 52. és a Vörösmarty utca 34/b elé szerelték fel az eddiginél korszerűbb, higiénikusabb dobozokat.

A köztisztaságért felelős cég munkatársai jelezték, hogy gyakran sajnos szemetesnek használják a boxokat, így azok bedobó nyílása gyorsan eltömődik, illetve megtelik az edény, aminek a tartalmát aztán igen költséges eljárással, égetéssel semmisítik meg.

Az új dobozokba már nem lehet szemetet dobni, annak bedobó nyílását ugyanis úgy alakították ki, hogy csak a zacskókat lehessen beleejteni.

Az oldalpárt összeállította:
Gajdács Emese és Kertész Anna

Testületi ülés sok hiányzóval

A járvány miatt nehéz helyzetbe került vállalkozók segítségéről, a kerület átfogó gazdasági programjáról és önkormányzati cégek vezetői pályázatairól is döntött a terézvárosi képviselő-testület. Bár betegség miatt többen is hiányoztak, a testület határozatképes volt.

Gajdács Emese

Az ülés elején Soproni Tamás a képviselő-testület egyéves évfordulója apropóján köszönetet mondott koalíciós partnereinek a közös munkáért és megköszönte az ellenzéki Fidesz-frakciónak, hogy a viták ellenére is segítik tapasztalatukkal a testületet. Mint mondta, az elmúlt egy évben az új vezetés nyitottabbá tette az önkormányzatot, a kerületet szolidárisabbá, zöldebbé, és bár a koronavírus-járvány mindent lassít és gátol, a választási program megvalósítása előtt nincs és nem is lehet akadály.

További helyeket kapott a Fidesz a bizottságokban

A képviselő-testület döntött arról, hogy a humán bizottságba választja Simonffy Márta (Fidesz) képviselőt és Török Attilát, a pénzügyi és jogi bizottság tagja lesz Bundula Csaba (Fidesz) képviselő és Óvári Gyula, a tulajdonosi bizottságba kerül Lindmayer Viktor (Fidesz) képviselő és Czuppon Zsolt. A környezetvédelmi bizottság új tagja Császárné Csóka Ilona (Fidesz) képviselő és Bencsik Zoltán lett.

A Terézváros Közrendjéért és Közbiztonságáért Közalapítvány ötödik kuratóriumi tagjának megválasztották Fülöp Györgyöt, valamint határoztak arról, hogy a Terézvárosi Vagyonkezelő Nonprofit Zrt., a Terézvárosi Kulturális Közhasznú Nonprofit Zrt. és a Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft. felügyelőbizottságának összetételét felülvizsgálják, és arról a későbbiekben döntenek.

Több idős ember kaphat védőoltást

Szász Károly idősgügyi tanácsnok és Miyazaki Jun alpolgármester javaslatára bővül azok köre, akiknek a védőoltását az önkormányzat téríti. A pneumococcus elleni oltást – amivel elsősorban a légúti megbetegedések száma csökkenthető – eddig a 70 év feletti lakosok vehették igénybe. Most a testület döntésének köszönhetően az alsó korhatár 65 év lett. A többlétfogatás pénzügyi fedezetét a Terézváros mellél áll programra elkölönített keret biztosítja.

Vállalkozásokat segít a Terézváros mellél áll program

A magánszemélyek segítése után most ismét a vállalkozók terhein kíván enyhíteni bérletidj- és teraszengedély-kedvezménnyel, valamint az éjszakai felügyeleti díj elengedésével a testület. Az intézkedés célja a koronavírus-járvány által fokozottan érintett vendéglátói szektor megsegítése.

Kecskés Balázs (DK) frakcióvezető a napirend kapcsán leszögezte: párttársaival együtt úgy gondolják, hogy az egészségügyi válsághelyzetben nemcsak a kritikus állapotban lévő ágazatoknak kell védőernyőt biztosítani, hanem lehetőség szerint mindenkinek. Ezzel segítik a terézvárosi vállalkozások stabilitását, védik a munkahelyeket.

Kelemen Krisztina a Tegosz új igazgatója

Mint arról már beszámoltunk, Havas Pálma távozott a Terézvárosi Gondozó Szolgálat éléről. A megüresedett vezetői posztra a képviselő-testület pályázat útján Kelemen Krisztinát választotta, aki eddig a Tegosz gondozási központját irányította. Az új vezető megbízatása 2025. szeptember 30-áig szól.

FOTÓK: ADRIÁN ZOLTÁN / KÉPSZERKESZTŐSÉG

Egy mondatban

KÖZMEGHALLGATÁS DECEMBERBEN

Az idei közmeghallgatás december 17-én, 17 órakor lesz, ezen a kerület lakosai közérdekű ügyekben mondhatják el véleményüket és tehetnek fel kérdéseket a képviselő-testületnek. A közmeghallgatást az aktuális járványügyi előírásoknak megfelelően tartja a testület, a részleteket a meghívóban lehet majd olvasni.

ÖNKORMÁNYZATI CÉGEK VEZETŐI HELYEIT PÁLYÁZTATJÁK

A határozott idejű szerződések lejárta miatt a testület hamarosan pályázatot ír ki a Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft. és a Terézvárosi Kulturális Nonprofit Zrt. vezetői pozíciójára.

Az állatkert segíti majd a komposztálást

Komposztálásról és a kerületi zöldhulladék hasznosításáról kötött megállapodást az önkormányzat a Fővárosi Állat- és Növénykerttel. A terézvárosiak a Hunyadi téri Vásárcsarnokban speciális tárolókba tehetik a háztartási zöldhulladékot, ami a gyűjtőkből az állatkertbe kerül, és ott hasznosítják.

Bundula Csaba (Fidesz) képviselő szerint a megállapodás felesleges, hiszen mindössze évente 10 m³ zöldhulladékról és évi 107 ezer forintról szól. A képviselő szerint ennek a kis mennyiségű hulladéknak az elszállítása több környezeti kárt okozhat, mint amennyi hasznot hoz.

Gaár Iván Zsolt (MSZP) ellenzéki képviselő-társa véleményére reagálva elmondta, hogy Nyugat-Európában már bevett hagyomány, hogy a még felhasználható növényi, állati hulladékot az állatoknak odaadják. Az állatkerttel való terézvárosi együttműködést kifejezetten jó kezdeményezésnek tartja.

Ki nem akart ülést augusztusban?

Bálint György (MSZP) a képviselői kérdések sorában idézte Soproni Tamásnak a szeptember 8-i ülésen elhangzott szavait, miszerint „a szocialista frakció nem megfelelő hozzáállással végzi a munkáját, mert például augusztusban sem akartak testületi ülést”.

„Ez nem igaz – szögezte le Bálint György –, az augusztusi testületi ülés halasztását a DK-frakció javasolta.” Ezután elmondta, hogy az MSZP a DK-s javaslatához csatlakozott, tiszteletben tartva a hivatali dolgozók érdekeit, akik a pandémiás helyzet miatt nem vették ki a szabadságukat.

A képviselő ezután a szeptemberi üléstről való távolmaradásukat indokolta: „A szeptember 8-i testületi ülésen azért nem vettünk részt, mert időben leírtuk, meghatároztuk, hogy a testületi ülés körülményei a Covid-helyzet miatt nem megfelelők és nem elég biztonságosak... A kérésünk az volt, napoljuk el a testületi ülést addig, ameddig ezeknek a biztonsági feltételeknek meg nem felel.”

A képviselő arra utalva, hogy a testületi ülést a polgármester nem halasztotta el, azt mondta: „Nevethet polgármester úr, de ez nem felelősségteljes viselkedés, és sajnos ön vezeti Terézvárost, ezek szerint.”

A HUMÁN FŐOSZTÁLY VEZETŐJÉTŐL BÚCSÚZOTT A TESTÜLET

Negyvenhat év Terézvárosért végzett munka és önkormányzati szolgálat után mondott búcsút a testület a nyugdíjba vonuló Jandó Erzsébetnek, a humánszolgálati főosztály vezetőjének. Soproni Tamás búcsúbeszédében elmondta, hogy a politikusoknál sokkal fontosabbak, akik a hivatalban szolgálják a kerületet. Igazi hősök, akik a háttérben végtelen munkaórákon át dolgoznak a kerületiekért. „Jandó Erzsébet ezen hősök közül is kiemelkedik” – méltatta a polgármester távozó munkatársát, akinek dr. Mogyorósi Sándor jegyző, Miyazaki Jun alpolgármester és Császárné Csóka Ilona, illetve egy általa felolvasott üzenetben Simonffy Márta, a Fidesz-frakció tagjai is megköszönték a 46 év munkáját.

Jandó Erzsébet búcsúbeszédében azt kérte a testület tagjaitól, hogy a kerület érdekében működjenek együtt. (A leköszönő főosztályvezetőről készült cikkünk a 10. oldalon olvasható.)

Grémium az idősekért

Terézváros igent mondott az Idősügyi Tanács megalakítására, így a fővároshoz hasonlóan a kerületben is megkezdheti működését a szépkorúakat érintő ügyekkel, életkörülményeikkel foglalkozó véleményező és javaslattevő testület. Természetesen az érintettek bevonásával.

Kecskés Balázs,
a DK frakcióvezetője és
Szász Károly idősügyi
tanácsnok

A szervezet életre hívását Szász Károly idősügyi tanácsnok, a Demokratikus Koalíció önkormányzati képviselője kezdeményezte. A célokat illetően hangsúlyozta, rendkívül fontosnak tartja, hogy azok a döntések, amelyek alapvetően befolyásolják a kerületben lakó idősek mindennapi életét, ne a fejük fölött, hanem a véleményük kikérésével, javaslataik befogadásával születessenek meg.

Terézvárosban a lakosság közel húsz százaléka már betöltötte 62. életévét, szám szerint 7685-en. Indokolt, hogy az önkormányzat folyamatos, élő kapcsolatot tartson fenn a korosztály tagjaival, civil szervezeteikkel.

„A kerületben éppúgy, mint a főváros és az ország más pontjain, nagyon sok idős ember egyedül él. Általános gond az is, hogy a nyugdíjuk nem fedezi a megélhetésük, a lakásuk fenntartásának,

illetve az orvos által felírt gyógyszereiknek a költségét. A koronavírus-járvány rávilágított, hogy milyen sok idős embernek jelent napi problémát a bevásárlás, a gyógyszerek kiváltása. Milyen sokan vannak, akik, hozzátartozójuk nem lévén, csak az önkormányzat segítségére számíthatnak” – sorolta a képviselő az időseket érintő problémákat.

„Az idősek ellátása döntően önkormányzati feladat, ezért közös érdek, hogy információcserével, javaslatokkal, döntési alternatívák kidolgozásával javítsák a szolgáltatások színvonalát, illetve szükség esetén bővítsék azokat” – hangsúlyozta Szász Károly, hozzátéve, hogy az Idősügyi Tanács az őket érintő testületi és bizottsági, valamint polgármesteri döntések tervezeteit is véleményezi majd. Nyomon követi és folyamatosan elemzi Terézváros idősügyi helyzetét, a nyugdíjasok életkörülményeit, lehetőségeit, az idősotthonok helyzetét és viszonyait.

Szász Károly tájékoztatása szerint a grémium állandó tagjai a helyi időseket tömörítő szervezetek, a Terézvárosi Gondozószolgálat, valamint a Terézvárosi Család- és Gyermekegészségügyi Központ képviselői lesznek. A tanácsadó testület elnöke a polgármester. A testület ügyrendjében rendelkezik a tanácskozási joggal részt vevő emberekről, a tanács munkájába tartós vagy eseti jelleggel bevont újabb szervezetekről.

Az Idősügyi Tanács alakuló ülését november 4-én tartja. **TMSZ**

Legyen ingyenes a tesztelés!

A terézvárosi önkormányzat képviselő-testülete azt várja el a kormánytól, hogy térítésmentesen biztosítsa minden magyar és Magyarországon tartózkodó uniós polgárnak a Covid-fertőzés miatt a SARS-CoV-2 PCR 19-tesztet. Az erről szóló – a legutóbbi képviselő-testületi ülésen elfogadott – határozatot a Demokratikus Koalíció, a Magyar Szocialista Párt és a Momentum képviselői frakciók közösen kezdeményezték.

A WHO kritériuma szerint csak az az ország tudja ellenőrzése alatt tartani a vírus terjedését, ahol öt százaléknál alacsonyabb a pozitív esetek aránya. Kecskés Balázs, a DK frakcióvezetője azt mondta, értelmezése szerint „tehát annyit kellene tesztelni, hogy a pozitív tesztek aránya ne lépje át az öt százalékot, azaz akkor elegendő a tesztelés egy országban, ha minden pozitív tesztre 19 negatív jut”.

„Ha nincs elég teszt, leállhat az ország” – hívta fel a figyelmet a képviselő, hozzátéve, hogy az Orbán-kormány a 19 500 forintos hatósági ára az átlagfizetésekhez képest aránytalanul magas, ennek kifizetése túl nagy terhet jelent az embereknek, emellett a magánszolgáltatásokat is ellehetetleníti. „A DK álláspontja szerint a tesztek árát az

állampolgárok tb-járulék formájában már befizették” – mondta Kecskés Balázs.

Európa több országában, a védekezés fontos eszközeként, könnyen elérhető módon és térítésmentesen biztosítják állampolgáraiknak a Covid-19 elleni tesztelést – emlékeztetett a képviselő. „Franciaországban július végétől recept és tünetek nélkül is lehet PCR-tesztet kérni, a költségeket az állam vállalja. Itt a minták 80 százalékat 36 órán belül sikerül kielemezni. Minden párizsi kerületben felállítottak egy-egy tesztállomást, illetve két mobillabor is járja a várost. A mintavétel ezekben szintén ingyenes, azok számára is, akiknek nincs társadalombiztosításuk. Németországban enyhe tünetek esetén is tesztet rendelhet el az orvos, a fertőzöttek kontaktjait pedig tünetek nélkül is szűrik. Kötelezően és ingyen tesztelik azokat, akik a járvány szempontjából különösen veszélyesnek ítélt területről érkeznek Németországba. Akik nem kockázatos területről érkeznek, nem kötelesek teszteltetni magukat, de ingyen megtehetik” – sorolta az uniós példákat a DK terézvárosi frakcióvezetője. **TMSZ**

Emberben mért közterek

Hogy férhet el egy egész család a járdán? Mitől lehet zöldebb egy most még csupa beton belvárosi utca? Hogyan védekezhetnek a társasházak a klímakatasztrófával szemben? Miért és hogy helyezzük át a nappalinkat az utca közepére? Ilyen és hasonló kérdésekre ad átfogó választ Terézváros most készülő Településfejlesztési Konceptiója, amelynek nyomán harmincévnyi lemaradást hozhat be a városrész.

Kertész Anna

Az észak- és nyugat-európai nagyvárosok jó néhány évtizede tudatosan és tervezetten szabadítják fel az újfajta, emberközpontú városi élet érdekében a köztereket. Ezekben az utca nem pusztán áthaladásra, hanem a szabadidő eltöltésére, kikapcsolódásra, feltöltődésre használható: a társas élet alapvető terepe. Így nem pusztán egészségesebbé, de élvezhetőbbé, élhetőbbé is váltak többek között Párizs, Barcelona (képünkön) és Koppenhága közterei.

Most jön Terézváros

Terézváros új önkormányzata programjában kiemelt szerepet szán a közterek visszafoglalásának az emberek számára – és velük közösen. A folyamat az első fontos állomásához érkezett: a hetekben készül el az a Településfejlesztési Konceptió, amely egyfajta sorvezetője lesz a következő évek városrész-megújító munkájának.

„Mind ez idáig semmilyen hosszú távú elképzelése nem volt a területnek. Nem volt koncepció arra nézve, hogy egy határozott cél – ez esetben az élhető város megteremtése – érdekében fejlődjön a városrész. Az elmúlt egy évben felmértük azt, hogy mi van most Terézvárosban, melyek az alapproblémák, az adottságok, a lehetőségek, és ezek tükrében határozzuk meg az irányt” – mondja Györffy Máté városfejlesztésért felelős alpolgármester.

A tervezési feladatot egy fiatal, progresszív építésziroda, a Paradigma Ariadne nyerte el, amely a csapatába közlekedésmérnököt, városgazdasági szakértőt, városszociológust, műemléki, épületenergetikai és városgazdasági szakértőt is hívott, így biztosítva, hogy a meglévő adottságok és értékek figyelembevételével, illetve a legkorszerűbb technikák beemelésével szülessen meg Terézváros hosszú távú fejlesztési terve.

„Mi mindig azt nézzük, hogyan lehet újszerűen csinálni valamit, ha az már kiüresedett. A Településfejlesztési Konceptió mint a hazai városfejlesztés alapidokumentuma ilyen kiüresedett formátum, innoválni kell. A másik alapvetésünk, eltérni a 90-es és a 2000-es évek technokrata és meglehetősen arrogáns építészeti szemléletétől, és a közteret

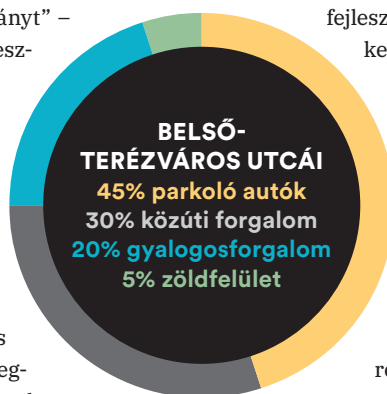
használó ember felől értelmezni az építészetet. Korábban Veszprémmel dolgoztunk együtt hasonló fejlesztésen – árulja el Smiló Dávid, az építésziroda egyik vezetője. – Az a dokumentum, amelyet novemberben leadunk, urbanisztikai, lakhatási, műemlékvédelmi és számos más kapcsolódó anyagot is tartalmaz, nem csupán konkrét cselekvési tervet. Mi nem mondjuk meg, hogy melyik utcából legyen gyalogosbarát köztér, de azt igen, hogy milyen eszközökkel lehet kivenni egy utcát. Emellett javaslatokat teszünk pilotprojektekre, arra, hogy hogyan lehet kisebb módosításokkal megváltoztatni egy-egy utca élhetőségét – így a lakók is látni fogják, hogy miről van szó.”

Közös tervezés

A lakók a fejlesztés legfontosabb „összetevői”. „Az első perctől szeretnénk együtt dolgozni a legérintettebbekkel, az utcák lakóival. Nemcsak megmutatni kívánjuk a vízióinkat, hanem velük közösen formálni is azt – hangsúlyozza Györffy Máté. – A városfejlesztési terv egy horizontális elképzelés, amely minden egyes lépésünket, minden projektünket meghatározza – már a mostani, Bulcsú utcait és a vásárcsarnok megújulását is. Az egyes fejlesztésekbe pedig bevonjuk a helyieket, hogy amikor a vízió térkőben, fában, utcabútorban megtestesül, akkor az tényleg az ő javukat szolgálja.

A városfejlesztési koncepció megismerésére újabb alkalmat biztosít a tervezőcsapat november 30-án 17.30-tól, amikor egy online fórum keretében kérdezhetnek a terézvárosiak a Paradigma Ariadne munkatársaitól, illetve Györffy Máté alpolgármestertől és Matus Istvántól, a terület főépítésztől (a link hamarosan elérhető lesz Terézváros honlapján és Facebook-oldalán).

Az alapvetéseket a képviselő-testület várhatóan még az idén elfogadja, így jövőre indulhat az integrált városfejlesztési koncepció, illetve a közlekedést és parkolást megreformáló mobilitási terv elkészítése, amelyek további lehetőségeket adnak egy élhetőbb (zöldebb, szellősebb, biztonságosabb) városrész kialakítására.

4+1

Az ideális járdán egy család mellett elfér egy szembejövő ember

Az emberi főosztály szíve

Még gimnazistaként helyezkedett el abban a hivatalban, amelyben később – 25 éven át – az „emberi” főosztályt vezette. Mélyen hisz az együttműködésben és csapatmunkában – hat polgármester is elismerte szakmai felkészültségét és emberi értékeit az elmúlt évtizedekben. Dr. Jandó Erzsébet 46 év után, az idén novemberben búcsúzik az önkormányzattól.

Gajdács Emese

Közel öt évtizedes terézvárosi karrierje igencsak korán, alig tizenhét évesen kezdődött. Mivel heten voltak testvérek, így az általános iskola után azonnal munkát kellett keresnie. A Volánnál helyezkedett el, minden további tanulmányát esti tagozaton folytatta: a gyors- és gépíróiskolát, a gimnáziumot és a jogi egyetemet is. Huszonhét éves koráig Súlysápról járt be Pestre dolgozni, tanulni: munka után iskola, aztán vonatozott haza, jó, ha 11 órára megérkezett. Az utazással töltött időt olvasásra, tanulásra használta. „Akkoriban vidéken nem nagyon volt munkahely, sokan ingáztak a fővárosba. A Varga Katalin Gimnáziumba jártam, ami a VI. kerületben, a Vörösmarty utca sarkán volt. Ezért kerestem munkát a közelben” – eleveníti fel a kezdeteket Erzsike.

A problémák újratermelik magukat

A Volánnál eltöltött három év után, mindössze tizenhét évesen, gimnazistaként került a hatodik kerületi tanácshoz. A testnevelési és sportfelügyelőséghez vették fel – akkortájt virágzott a tömegsport, nagy vállalati egyesületekkel dolgoztak, szervezték a rendezvényeiket. Erzsikét azonnal bedobták a mély vízbe. „Eleinte nehéz volt, mert vidéki kislánként jóformán még telefonálni sem tudtam, összesen ketten-hárman voltunk az osztályon, így segítséget sem nagyon kérhettem. Magamra voltam utalva, de végül mindenbe beletanultam” – meséli.

Aztán kilenc év után a sportot beolvasztották a művelődési osztályba. Az ottani terület vezetője először munkajogásznak szánta, ám aztán megváltozott a koncepció, és mivel a gyámhatóságon lett üresedés, odakerült újabb kilenc évre.

EGYIK LEGNAGYOBB BÜSZKESÉGE, hogy 1984-ben, kezdőként, megnyerte a budapesti gyámügyi vetélkedőt. Fődíjként egy kéthetes NDK-s utazás és 300 forint (!) fizetésemelés volt a jutalma, amit az akkori tanácselnök megtoldott, így 500 forinttal nőtt a keresete.

FOTÓ: DIMÉNY ANDRÁS / KÉPSZERKESZTŐSÉG

Nem volt még se családsegítő, se gyermekjóléti központ akkoriban, Jandó Erzsike és egy munkatársa ketten vitték a gyermekvédelmet Terézvárosban. „Mondhatom, hogy minden családot személyesen ismertünk, jártuk a kerületet, látogattuk őket. Kemény feladat volt, de sok információt szereztem, ez a terület az, ami a mai napig segíti a munkámat.”

Vannak családok, ahol több generáció sorsát is végigkísérte. Akiknek anno a sorsát egyengették, azoknak most a gyermekeit, unokáit gondozzák, mert ahogyan Erzsike fogalmaz, „a problémák mindig újratermelik magukat”.

Miyazaki Jun, humán ügyekért felelős alpolgármester:

Nagy megtiszteltetés volt Jandó Erzsébettel dolgoznom ebben az elmúlt évben. Az első pillanattól kezdve olyan elfogadó szakmai személetet tapasztaltam nála, ami sok segítséget nyújtott a munkámhoz. Ebben a koronavírussal sújtott nehéz évben is mindenben és mindannyian számíthattunk rá.

Molnár Renáta ügyintéző:

Ha egyetlen mondatban kellene beszűrítenem a vele kapcsolatos gondolataimat, az valahogy így hangozna: a szakmai szempontok maximális figyelembevétele mellett képes a papírok, kérelmek mögött is meglátni az emberi sorsokat.

Dr. Kopácsy Judit, a Terézvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ vezetője:

Szoros, hosszú évekre visszanyúló szakmai együttműködés fűz Erzsikehez. Az egymás közötti beszélgetéseinkben mi, intézményvezetők gyakran állapítottuk meg, hogy milyen szerencsések és hálásak vagyunk azért, hogy éppen ő fogja össze a humán területhez tartozó intézményeket, segíti együttműködésünket, érdekképviselőtünket az önkormányzat, illetve a hivatal felé. Akármikor be lehetett hozzá ugrani néhány szóra, kérdés, probléma esetén az ajtaja mindig nyitva állt.

Kell egy csapat

Bár a gyámügy a legnehezebb területek egyike, Jandó Erzsikének hamar sikerült megszeretnie. Hozzáértő, profi csapat vette körül, amelytől gyorsan megtanulta a szakmát – fővárosi szinten is elismerték a hatodik kerületi gyámügy munkáját. Akkori vezetője, Pánczelné dr. Mihalik Klára sokat és sokáig segítette, barátság is lett közöttük, ami a mai napig tart.

A gyámügyről a szociális területre 1993-ban dr. Jármay Magdolna, az akkori főosztályvezető hívta, majd amikor ő 1995 januárjában aljegyző lett, Erzsikét nevezték ki a helyére főosztályvezetőnek. „Sokat köszönhetek neki – mondja –, ha ő nincs, valószínűleg nem léptem volna tovább a gyámügy-intézői szintre.”

A szociális terület mellett az egészségügy, a gyámügy és az oktatás is hozzá tartozott – volt olyan időszak, amikor 38-an dolgoztak alatta. „1995 óta töltöm be ugyanazt a posztot, ülök ugyanebben az irodában. Huszonöt évig voltam vezetője ennek a főosztálynak, de egyetlen nap egyetlen percében sem unatkoztam – meséli büszkén. – Mindig akadt egy-egy terület, ami forrongott, megújult, ezzel nekünk is lépést kellett tartani. Örülök, hogy segíteni tudunk másokon, megoldani egy-egy nehéz élethelyzetet. Annyi új ellátást vezettünk be az elmúlt években. Jó érzés adni és jó érzéssel tölt el, ha kedvező visszajelzést kapunk a lakosság részéről.” Jó vezetőként Jandó Erzsikét mindig is hangsúlyozta, hogy nem egyedül az övé a dicsőség: „Kell egy jó csapat hozzá, és nekem jó munkatársaim voltak.”

Magától követelte a legtöbbet

Igazi példamutató főnök volt, mindig a munka és nem pedig a munkaidő határozta meg, mikor érkezik és meddig marad. „Voltak olyan időszakok, hogy túlórázni kellett – emlékszik vissza magától értetődő természetességgel. – Nem mondta senki, hogy maradjak, de ha nem sikerült időre befejezni valamit, nem volt kérdés, hogy tovább maradok.” Szerényen fogalmaz, az ember néhány alkalmat hall a szavai mögül, pedig nagyon gyakran előfordult, hogy már nem volt az irodákban senki, amikor Erzsike zárta az ajtót. A takarítóval rendszeresen találkozott, és előfordult, hogy felment hozzá a portás, hogy megkérdezze, nincs-e valami baj, hogy még bent van. „Mindig magamtól követeltem a legtöbbet, és soha nem tettem olyat, amit nem szeretnék, hogy velem megtegyenek” – árulja el a titkát Erzsike.

Ez a hozzáállás sikeresnek bizonyult: hat polgármester regnálása alatt dolgozott, de soha senki nem bántotta, a politikai átrendeződésektől függetlenül mindannyian elismerték őt. „Nem foglalkoztam pártpolitikával, csak a munkám érdekelt, a szakmaiság – magyarázza. – Ez egy olyan terület, ahol sokat kell dolgozni, így ide nem nagyon vágytak a politikai jelöltek. Nekem pedig

Dr. Mogyorósi Sándor jegyző:

Már szinte első találkozásunkkor – ami bőven tizenvalahány éve volt – tudtam, hogy olyan ember, aki nemcsak vezetőként agilis, hanem minden, a területét érintő problémára igyekszik gyógyírt találni. Aki tipikusan nem a munkaköri leírása keretein belül gondolkodik, aki a hivatali szinte családtagjának tekintette. Rendet, fegyelmet és főleg lelkiismeretes munkát kért és várt el a kollégáktól. Sokat foglalkozott a fiatal munkatársakkal is, segítette, szakmai továbbképzésre, igényességre, minőségi munkára biztatta őket. Erzsike! Jó pihenést kívánunk! Büszkék vagyunk rá, hogy munkatársként, vezetőként, barátként tisztelhetünk és szakmaiságot, emberséget tanulhattunk tőled.

mindig volt annyi munkám, hogy ilyesmivel ne foglalkozzak. Belügyminiszeri dicséretet, Terézvárosért kitüntetését is kaptam.”

Pályafutása során sok helyre hívták dolgozni, a minisztériumtól a fővárosig, az állásinterjúkra mindig el is ment, de aztán nemet mondott, és maradt Terézvárosban. Azt mondja, a hűség tartja itt. „Én itt tanultam, itt végezhettem el az egyetemem, lakást kaptam, úgy gondoltam, ebből vissza kell adni valamit.” S bár nem itt született, ma már Terézváros az otthona. Éveken át járta az utcákat (környezettanulmány készítése kapcsán), ismeri a kerület minden egyes szegletét. „Szeretem elnézegetni a megújult épületeket, mindig megállok és rájuk csodálkozom. A Kodály körönd a kedvenc helyem.”

Most, hogy a hihetetlenül mozgalmas aktív évek után nyugdíjba megy, továbbra sem tervez tétlenkedni, rengeteg terve van, utazni, múzeumokba, kiállításokra vágyik. „Sokat fogok olvasni is, a családdal foglalkozni – válaszolja a nyugdíjas lét vonzó oldalát –, és talán végre előveszem a kerékpárom is a pincéből.

Németh Helga Anna önkormányzati képviselő:

A hatodik kerületi hivatallal az első igazi találkozásom hozzá kapcsolódik, ugyanis egy évvel ezelőtt, a bizottsági elnöki megválasztásom után vele ültem le először egyeztetni. Közvetlen beszélgetésünkből rögtön egyértelművé vált, hogy Terézvárosban jó kezekben van a humán terület. Ugyanezt éreztem akkor is, amikor Erzsikével együtt jártuk végig az intézményeket, és láttam, hogy mennyire számítanak a véleményére. Olyan valaki, aki hosszú pályafutása alatt semmit sem veszített a lelkesedésből, tenni akarásból. Hiányozni fog!

Lechnernek is tetszene

Tavaly tavasszal röppen fel először a hír, hogy végre elkezdik az egykori Balettintézet felújítását, de a látványos építkezésre mostanáig várni kellett. A generálkivitelezői munkát végző Bánáti + Hartvig Építész Iroda egy hónappal ezelőtt nyilvánossá tette a látványterveket, ezek alapján a Drechsler-palotában születő ötcsillagos luxusszálloda díszítésében, formáiban olyan kulturális értékek is megjelennek majd, amelyek Magyarországhoz, Budapesthez vagy konkrétan az épülethez kötődnek – fátyolszerű tüneményekkel, színhasználatával a luxushotel megidézi a falak között majd fél évszázadon át működő Balettintézet hangulatát is.

Csejtei Orsolya
Dobi Ágnes

A Drechsler-palota, vagy ahogy a budapestiek jobban ismerik, a Balettintézet azon Andrassy úti épületek közé tartozik, amelyek sorsát mintha azonos forgatókönyv alapján írták volna: miután az állam az önkormányzat tulajdonába adta az ingatlant, a városrész akkori vezetői, menekülve a műemlékvédelem által előírt felújítási kötelezettség alól, pénzühiányra hivatkozva mélyen áron alul értékesítették. Az Operaházzal szemben álló palota esetén a 220 millió forintos eladási ár négyzetméterre vetítve 20 ezer forint körül mozgott – akadt olyan ingatlanszakértő, aki szerint ennyiért nemhogy a város egyik legértékesebb épületét, de egy főváros széli szántót sem lehetett volna megvenni. Az ügyletből óriási botrány kerekedett. Miután a fővárosi közigazgatási hivatal beavatkozott a privatizációs folyamatba, az értékesítés újratárgyalásakor a vételár

a duplájára emelkedett. Ezt követően az épület kézzől kézre járt, 2007-ben már 7,5 milliárd forintért cserélt gazdát. Jelenlegi tulajdonosához, a Luxemburgban bejegyzett céghez, amely mögött a katarai uralkodócsalád egyik tagja, az ötödik legnagyobb iszlám bank tulajdonosa áll, 2014-ben került.

Felkészülés az értékvédelemre

Bánáti Béla, a generáltervező építésziroda egyik tulajdonosa és a projekt vezetőtervezője elmondta, a befektetőcsoport elég hosszasan kereste a létesítmény üzemeltetőjét, majd amikor végre sikerrel járt, a kiszemelt Starwood beolvadt a Marriott hotelláncba. Eltartott egy darabig, amíg kikristályosodott, hogy Lechner Ödön palotájába a W Hotels Worldwide szállodalánc tagjaként tér vissza az élet. A tervezési munkák három és fél évet vettek igénybe, és az idén májusban adták át a kivitelezési terveket. A feladat nagyságrendjét jól érzékelteti, hogy a munkában az építészekről kezdve a restaurátortól a műemléki, szakmérnöki tervezőkig mintegy 15 szakág csapata, nagyjából 100-120 szakember vett részt. Korábban, már az első tervezési etapban elkészültek a restaurálási és a mélyépítési munkák tervei, így azok az elmúlt években részben meg is valósultak – immár a rekonstrukció „alig” 90 százaléka van hátra.

„A Drechsler-palota nem pusztán műemlék, hanem egy városképi jelentőségű épület. Így a tervezés során evidens volt számunkra, hogy az összes külső díszítményt, műemléki elemet, amely a keletkezésakor még ékesítette az épületet,

120

szakember vett részt csak a tervezésben, az építészekből a restaurátoroktól a műemléki, szakmérnöki tervezőkig

de az idők során lepusztult, helyre kell állítanunk. A munkánkat nehezítette, hogy az eredeti tervek csak hiányosan álltak rendelkezésünkre. Az viszont nagy segítség volt, hogy Hadik András és Fehérvári Zoltán jóvoltából készült a palotáról egy kiváló műemléki hatástanulmány és értékleltár, amelyek hiánytalanul felsorolták a védendő értékeket. Ezek közé tartoznak a földszinti belső kapualjak, a belső udvar tere, az épületen belüli U alakú közlekedőrendszer a rendkívül díszes, finom gipszarchitektúrát tartalmazó sarokterekkel, az eredeti homlokzati architektúra, a nyílászárók és a tető díszítményei. Megannyi, már nem létező apró részletet pedig a meglévő irodalomból bányásztunk elő és rekonstruáltunk Baliga Kornél segítségével. Az épület kívülről garantáltan az eredeti pompájában fog tündökölni, mindenféle változtatás nélkül” – jelentette ki a tervező.

Amit a madarak látnak

„Az igazi kihívást a belső rész kialakítása jelentette, hiszen a 21. század költözik a 19. század végi falak közé. A régihez képest úgy kellett definiálnunk egy gyökeresen új megoldást, hogy a kettő együtt éltesse és erősítse egymást. Az épület a MÁV nyugdíjintézetének a bérpalotája volt, és ahhoz, hogy ebbe a rendszerbe egy szálloda beköltözhessen, a teljes emelet általános térszerkezetét át kellett alakítani. Amikor valamilyen akadályba ütköztünk, feltettük a kérdést: vajon mit tenne most Lechner? Ez persze egy nagyon furcsa és teoretikus felvetés, hiszen nem tudhatjuk, hogy az ő gondolkodása a mai korban hogyan működne. A módszer azonban hasznosnak bizonyult, hogy akár a kémények felhasználásánál vagy a korábban funkció nélküli tetőtér beépítésénél visszakacsintottunk az ő munkásságára” – avatott be Bánáti Béla az egyik stratégiájukba. A szabályozás szerint ugyanis tetőtér-beépítés

esetén semmiképpen nem lehet hagyományos tetősíklablakkal az Andrássy út felé fordulni. „Mint korábban annyiszor, ez alkalommal is a nagy elődhöz fordultunk – mesélte az építész –, és a választ a későbbi Lechner-épületek adták meg számunkra, amelyeken a tetőket színes Zsolnay-mázas kerámiamintázatokkal díszítette az építész.” Ezt a motívumot idézi majd vissza az egyes helyiségek bevilágításávjá, ami az ott elhelyezett szobákat természetes fényhez juttatja. A tervek alapján az önmagában is gyönyörű tetőkép, ha lehet, még szebb lesz a finom és elegáns

sormintás díszítésként ható ablakokkal. Állítólag anno sokan megkérdezték Lechner-től, miért készít olyan díszes tetőket, amikor azokat senki sem látja, mire ő csak annyit felelt: „De látják! A madarak.”

Várt és nem várt fellángolások

Amikor 1882-ben Lechner felkérést kapott Pártos Gyulával közösen, hogy építsenek bérpalotát a MÁV nyugdíjintézete számára, még nem talált rá a saját, markánsan „magyar szecessziós” stílusára. Akkoriban tért haza hároméves franciaországi útjáról, amelyen harminc vidéki kastély renováálásában vett részt, így nem meglepő, hogy a Drechsler-palota – Lechner kísérletező törekvései mellett – erőteljesen mutatja a francia reneszánsz jellegzetességeit is. Az 1886-ra átadott bérpalotában, amelyben eredetileg 24 lakást alakítottak ki, egy többszintes kávéház-étterem is helyet kapott sörcsarnokkal, tekepályával, bizonyos női szalonnal és egy játszóteremmel. Az étterem egyik bérelője volt Drechsler Béla, akinek a neve az épületre is átragadt. Ő alakította meg többek között a legendássá vált Muskátli asztaltársaságot, amely rendre vendégül látta a szemközti Operában fel-

lépő hírességeket előadások után. Többek között Liszt Ferenc, Erkel Ferenc, Mascagni, Puccini, Leoncavallo, Wagner, Gustav Mahler, de még Ibsen is megfordult az asztalaiknál.

A bérház fénykora egészen 1909. november 6-ig tartott, amikor is egy tűzvészben odaveszett az épület teljes fedélszéke, ledőltek a tornyai, és a rekonstrukciót követő években jó néhány kevésbé előnyös átalakításon is átesett. A tüzesetről, amelyet feltehetően egy a padláson mászkáló lakó hanyagsága okozott, minden korabeli napilap részletesen beszámolt – a helyszíni tudósítók ma-

A W Budapest Hotel

„A Drechsler-palotában nem az ötcillagos, süpedő szőnyeges, aranyozott csilláros, hanem egy nagyon friss, mozgékony, pörgős szállodaképpel találkoznak majd az idelátogató, a nemzetközi üzleti élet vagy a hírességek sorába tartozó vendégek” – tudtuk meg a tervezőtől. A tetőtér beépítésével ötemeletessé váló, 153 szobás luxusszálló fogadóhelyiségei, lobbyja, vendéglátó és közösségi terei a földszinten, a regenerációs terek és a kiszolgáló egységek a pincszinten lesznek. Az üvegtetővel fedett belső udvar pedig a szálloda különböző funkciójú épületszárnyait köti össze. Az első és második emeleten találhatjuk majd a 80-100 négyzetméteres luxusszállókat.

gát „Lechner bácsit” is látni vélték, aki „majdnem könnyezve tekintett fel a kormos, még épen maradt tetődíszekre, és szomorúan azt mondta: nem hiszem, hogy újra fel tudnám úgy építeni...”

A Pesti Napló beszámolója szerint az utcán bámészkodó tömeg egy ideig együttérzően körbefogta az építést, ám aztán a figyelmük a ház gondnokára, a hivatásában magyar államvasúti titkár Luger Kamillóra szegeződött, aki életét kockáztatva próbált feljutni a tűz közelében lévő lakásába, hogy kimentse az előző nap összeszedett negyedéves házbért a fiókból, összesen negyvenezer koronát. Ezt a tűzoltóknak, némi lakossági segítséggel, sikerült megakadályozniuk, és bár mire a tüzet eloltották, a kár nagyságát nagyjából háromszázezer koronára becsülték, a fiókba zárt házbér épségben megúsza.

Az épülettel kapcsolatos következő szenzációra 1936-ig kellett várni: ekkor nyitotta meg magántánciskoláját az első emeleten a palota új bérletje, Nádas Ferenc, akorra már világhírű balettművész, aki feleségével a náci uralom elől menekült Berlinből vissza Budapestre. Miután a kommunista hatalomátvétel burzsoá túlzásnak bélyegezte a lechneri miliőt, és egyedül Nádas balettstúdióját ítélték az ideológia számára emészthetőnek, 1949-ben beköltöztették a falai

közé az Állami Balett Intézetet, amely 2002-ig működött itt, közben és azután is kitéve az enyészetnek ezt a szecessziós csodát.

Szívügy volt, az is maradt

Pedig Lechner épülete, ahogy korábban Bánáti Béla fogalmazott, nem pusztán műemlék. Nemzetközi építésztanoncok jártak a csodájára, és maga az építész is így nyilatkozott róla: „Becsúgyam sarkallt, de vigyáznom kellett, hogy az én épületem ne viselkedjék toladóan Ybl remekével szemben, mert az udvarhölgy lehet szebb, mint a királyné, de úgy kell, hogy a királyné királyné maradjon.” Bár az elmúlt évtizedek nagy pusztítást végeztek az épületen, a sors most úgy hozta, hogy az udvarhölgy hamarosan újra a régi fényében tündökölve, ismét méltó párja lehet Ybl mesterművének. Ha minden a tervek szerint halad, akkor a Drechsler-palota nagyjából az Operaházzal egy időben nyeri vissza régi fényét, aminek tükölyre fejlesztése a kivitelezést elnyerő építésziroda szívügye.

„Nem is tudom, ilyen mélységben, ahogyan mi tettük, hogyan lehetne érzelmek nélkül továbbgondolni egy olyan korszakalkotó építész munkáját, mint amilyen Lechner volt” – válaszolta Bánáti Béla arra a kérdésre, szereti-e a mestert. Felidézte, hogy Lechner Ödön akkortájt került méltó helyére, zárkózott fel elismertségben az olyan nagy historizáló építészek mellé, mint Ybl Miklós, Steindl Imre vagy Hauszmann Alajos, amikor ő építészhallgató volt. Mint mondta: mindig nagyon tisztelte a munkásságát, azt az elszánt útkeresést, amit a többiek nem jártak végig. A saját építészeti nyelv kialakításával, újító törekvéseivel, tudásával a bécsi, a francia, a belga, a katalán építészettel azonos szintre emelte a korszak magyar szecesszióját.

A megszépülő Balettintézet átadási ünnepségén a pezsgőbontásra Bánáti Béla szerint legkevésbé két évet kell várni.

A LÁTVÁNYTERVEKÉRT
KÖSZÖNET A BÁNÁTI +
HARTVIG ÉPÍTÉSZ IRODA
KFT.-NEK.

Ritka búza, konkoly nélkül

Posztumusz díszpolgári címet adományozott Terézváros Wigner Jenő Nobel-díjas fizikusnak, aki ugyan csak élete első, a tudomány szempontjából kevésbé jelentékeny felét töltötte Magyarországon, mégis mindig magyarnak, sőt terézvárosinak vallotta magát.

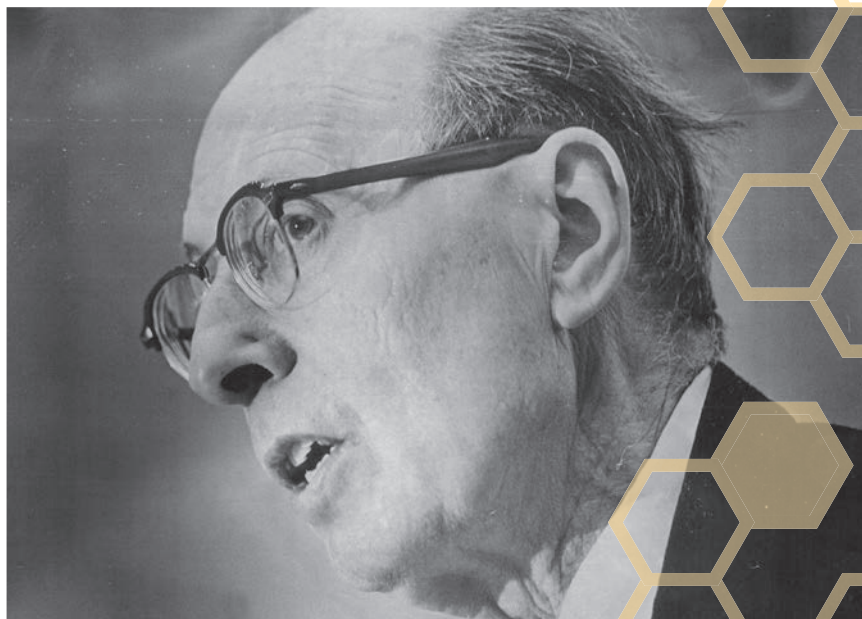
Csejtei Orsolya

Wigner Jenő Pál tette ezt annak ellenére, hogy a ház, ahol 1902-ben született, a Király utca ma már Erzsébetvároshoz tartozó oldalán áll, és a Fasori Evangélikus Gimnázium, amelyet mindig is élete meghatározó iskolájaként emlegetett, szintén a VII. kerületet gazdagítja.

Ha csak a jelentős életrajzi eseményeit, korszakalkotó munkásságának oszlopos állomásait sorolnák, már az bőven kitenne egy oldalt. Ezekről az amúgy ámulatba ejtő adalékoktól azonban – mint például, hogy az atommagok és az elemi részecskék elméletének továbbfejlesztéséért, különös tekintettel az alapvető szimmetriaelvek felfedezéséért és alkalmazásáért kapott Nobel-díjat 1963-ban, hogy részt vett az első atomreaktor megtervezésében, hogy barátja volt Neumann Jánostól Albert Einsteinig mindenki, aki számított a tudományos életben vagy hogy megkapta az Egyesült Nemzetek Atomok a békéért díját is – csak kevesen kerülnének közelebb magához az emberhez. Pedig Wigner Jenő Pál – Jancsi, ahogy a szülei szólították, és Eugene P. Wigner, ahogy a világ ismeri – élete a tudományos felfedezései nélkül is megérne egy regényt.

Sokat elárul róla, hogy a nevébe ékelt P betűt (eredetileg Paul) a tréfás amerikai szleng Pardonnak „fordítja”. Teller Ede szerint ő ültette el az amerikaiak fejében, hogy a magyarok udvarias és szerény emberek, míg a Fortune folyóirat nyugodt génuszként jellemezte. Telegdi Bálint részecskefizikus a következő történettel szerette hangsúlyozni úriemberségét: „Egyszer egy mellékutcából a Wigner által vezetett kocsik elé vágott szabálytalanul egy másik autót. Erre Wigner mérgében rákiáltott: Eredj a pokolba – kérlek!”

Állítólag káromkodni mindig magyarul káromkodott, még 50 év külföldi lét után is. Bár ott honként élete végén Princetont emlegette, a hazája mindig Magyarország maradt. Az atommag szerkezete című könyve előszavában így ír: „Sok-sok víz folyt le a Dunán, mióta utoljára fürödtem benne. Az idő azonban nem mosta le háláérzetemet születésem helye iránt. Nem felejtettem el, hogy bölcsőm volt, hogy sokáig éltetett, hogy ott szereztem meg tudásom alapjait. Ritkán mulasztom el az

alkalmat, hogy ki ne fejezzem hálámat tanárainak és az iskolának, a Fasori Evangélikus Gimnáziumnak, amelynek annyit köszönhetek.”

Túlságosan is ragaszkodó volt – mesélték róla fizikus barátai. A 13. születésnapjára kapott egy zsebórát, amit naponta fel kellett húzni, de azt használta még az 1990-es években is. Büszke volt rá, hogy csupán egyetlen egyszer, 1921-ben kellett javíttatni, miközben egész életében saját optimizmusa javíthatatlanságában bízott. Egyszer-egyszer megrendült ugyan – mélyen hitte például, hogy az atombomba, amelynek létrehozásában és a mellette agitáló Manhattan-tervben maga is részt vett, az emberiség érdekeit szolgálja, és nagyon letörte, amikor ledobták Hirosimára és Nagaszakira –, de aztán ment tovább. A negyvenes évek elején az atomenergia békés felhasználásának úttörője lett: 1941-ben ő tervezte meg az első kísérleti atomreaktort, és ő ajánlotta, hogy a neutronok lassítására vizet használjanak. „Fizikailag nem volt benne semmi érdekes – mesélte egy interjúban –, mindenki tudta, mi fog történni.” Amikor 1963-ban megkapta a Nobel-díjat, nagyon meglepődött. Azt mondta: „Nem gondoltam volna, hogy valaha is úgy közlik a nevemet az újságok, hogy nem tettem semmi komiszat.”

Ötvenévnnyi távollét után négyszer látogatott haza – először 1976-ban az Eötvös Loránd Fizikai Társulat meghívására, amely a következő évben tagjai közé választotta. A paksi atomerőművet 1983-ban látogatta meg, 1987-ben pedig megkapta az ELTE doktori címét és a Magyar Népköztársaság zászlórendjét. A parlamenti fogadáson kérésére a cigányzenekar eljátszotta kedvenc nótáját, a *Ritka búza, ritka árpa, ritka rozs* című dalt, amelynek zenéjére a 81 éves tudós csárdást járt az ország házában.

„Nem gondoltam volna, hogy valaha is úgy közlik a nevemet az újságok, hogy nem tettem semmi komiszat.”

AZ AKADÉMIA 1999-BEN

díjat alapított a tiszteletére, amellyel minden évben a magyar nukleáris energetika és fizika területén tevékenykedő szakembereket jutalmazták. 1995-ben Princetomban hunyt el, nevét neves magyarországi tudományos műhely, a Wigner Fizikai Kutatóközpont is őrzi.

Végig a kerülő úton

Törékeny, de energikus lányforma asszony toppan élénk a Nyugati téren, nevetve néz fel az esőre: nem baj, majd eláll! Már a telefonban is lelkes volt: persze, menjünk, sétáljuk be együtt a regénye terézvárosi tereit, ismerjük meg őt „menet közben”. Gurubi Ágnes fejére húzza a kapucniját, bordó Martens bakancsa határozottan csattan a pocsolyákban. Irány a Szív utca!

Kertész Anna

A Szív utcába vezető utat Ági először hatalmas kerülővel, Florida és Buenos Aires érintésével tette meg – több mint egy évvel ezelőtt. Azóta, némileg levágva a távot, számtalanszor járt a környéken. Ahogy meséli, egy időben ahányszor bejött Pestre, elsétált a Szív utcába is. Hogy mi van arrafelé, ami sokáig távol tartotta, majd mégis magához rántotta – mint az egyforma és a különböző pólusú mágnesek egymást? Hamarosan kiderült.

A küszködés helyszínei

„Minden innen indul” – mutat a pályaudvarra, ahová most is elhozta Verőcéről a zónázó, ez a csak végleteket ismerő járat (vagy fél óra alatt berepíti a városba, vagy – ha például leesik a hó – fél napra nyújtja a bejutást). Buda és Pest, észak és dél, kelet és nyugat, város és vidék metszéspontja ez a hely, amely nem enged át magán és az új minőség felé egykönnyen. Ági első emléke a Nyugattal kapcsolatban is ezt igazolja. „Tizenöt éves vagyok, budai lány. Bejöttem Pestre a fiúmmal, akivel se veled, se nélküled kapcsolatban voltunk – épp a »seveled« részben. A Szindbádban akartuk megnézni A Skorpió megésszi az Ikreket reggelire című filmet, de eltévedtünk, és ezen összevesztünk. Lementem az aluljáróba, ahol egy szövevényes labirintusban találtam magam: nem tudtam, hol vagyok, hol a szerelmem, hogy fogok innen hazajutni. Aztán valahogy kikeveredtem, ott volt a srác, kibékültünk. A filmet nem láttuk, az egész éjszakát a Margitszigeten töltöttük.”

A küszködés és bolyongás helyszíne maradt Terézváros Ági nemrég megjelent első regényében, a

Szív utcában is. A főszereplője, Anna Podmaniczky és Csengery utcai sötét albérletekben éli az újratemelő családi asszonysorsot, ahogy egykor a nagymama, Bella a Szív utcai szoba-konyhában.

„A könyv alapján sokan hiszik azt, hogy éltem itt, pedig sosem – mondja Ági. – Körbelaktam az egész várost, de Terézváros kimaradt. Már javában írtam a könyvemet, amikor kiderült, hogy a nagymamám a Szív utcában élt. Emlékszem a pillanatra, amikor az édesanyám ezt elmesélte. Leírtam nagy betűkkel a kék jegyzetfüzetembe: SZÍV UTCA. Tudtam, hogy más nem lehet a könyv címe.”

A regényé, amely megkeményedett szívű nők generációiról mesél egy családon belül. Mindarról – alkoholista férjekről, egyedül nevelt gyerekekről, háborúról, a holokausztról –, amit azokba a szívekbe hét lakattal kellett bezárni, hogy egyáltalán élni lehessen. És arról a generációról, amelynek fel kellett törnie a zárat, hogy a következő nemzedék a saját hibáit követhesse el.

Tudás a génekben

Sétálunk végig az Aradin, és bár itt is van egy sorsfordító helyszín, elsuhanunk mellette. „Majd viszsza jövünk.” Ági mellett hamar megtanulom, hogy ezek a véletlenek idővel mind értelmet nyernek, a kerülő út az egyetlen járható út. „Hónapokig nem jöttem el a Szív utcába. Először el kellett mennem a nagymamám testvéreihez Amerikába és Argentínába. Meg kellett tudnom mindazt, amiről a nagymamám sosem mesélt. Igazából a húgai sem a saját családtagjaiknak.”

FOTÓK: ADRIÁN ZOLTÁN /
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Van egy nagyon megrázó mondata a regénynek, amely az Argentínában élő nagy-nagynénitől hangzik el: „A gyerekeimnek, az unokáimnak sem beszéltem a háborúról. Soha. Félttem, hogy gyűlölni fogják az embereket.” A tudás a gének szintjén öröklődött, így azonban nem lehetett feldolgozni azokat.

Megérkezünk a nagymama házához. Ági meséli, hogy gyakori sétái egyikén egy kupac könyvet fedezett fel a ház kapujában, a tetején a Florida, végállomás című regénnyel. „Csak jöttek és jöttek a jelek, a visszaigazolások” – összegez Ági, akiről kiderül, hogy sosem járt még odabent a házban. Végigcsöngetjük a lakókat, hátha beenged valaki. A nem túl nagy ház hat lakásából nem érkezik válasz. A hetedik – és a hetes számú – titokzatos lakó azonban kérdés nélkül nyomja a gombot. Bent vagyunk, meglepő látvány tárul elénk. A külső, szürke egyenvakolat kis ékszerdobozt rejt. Púderszínű életre keltett stukkók, növényekkel befuttatott falak, végtelen béke, nyugalom.

Összement hátizsák

Ahogy elhagyjuk a házat, mi is visszaveszünk a tempóból, és időközben az eső is eláll. „Már befejeztem a regényt, de még jártam a kálváriát a könyvkiadás-sal, amikor a lányommal megnéztünk egy darabot a Kolibri Pincében. Nem tudtuk, mire ültünk be, húsz perc is eltelt, mire rájöttem, hogy az előadás Hitler gyermekkorát dolgozza fel. Az utolsó mondatok az édesanyjáéi voltak: »egyszer még nagy ember válik belőled, fiam, nagy tetteket hajtasz végre!« És közben a gáz sziszegő hangját hallottuk. Hátborzongató volt. Az különösen, hogy amikor az előadás után pénzkidó automatát kerestem, a jegyszedő iránymutatása alapján egyszer csak a Szív utcában találtam magam.”

Innen nem messze fordult lassan, de nagyot a világ Ágival tíz évvel ezelőtt. „Mielőtt valóban végigjártam volna a környéket, újra és újra rákerestem az utcákra a Google Street View kis figurájával. Az egyik ilyen kalandozás során jöttem rá, hogy a Szív és az Aradi utca metszi egymást. Az Aradi utcába jártam éveken át pszichodráma csoportba, amelynek segítségével végre kezembe vettem az életem irányítását.”

Erre a metszéspontra Ági még valamit ledobott a Street View babán túl: itt zajlik most készülő regényének cselekménye, amely – határozottan – nem az előző, önéletrajzi ihletésű kötet folytatása, de ahogy mondja „még dolga van itt”.

Időközben megérkezünk annak a csöppet sem egyszerű és kényelmes terápiának a helyszínére, amely Ági eszmélését hozta, és amely a könyvben is megjelenik. „Mennyit sírtam én ez alatt a poroló alatt” – idézi fel szomorkásan mosolyogva az Aradi utcai udvaron, ahonnan már rég elköltözött a rendelő. „Azt a fajta szembenézést, amit a pszichodráma jelent, mindenkinek nagyon ajánlom, ahogyan azt is, hogy utánajárjon és feloldja a génjeiben hordozott családi traumákat. Ezt én a könyv megírásával tettem meg” – mondja Ági. Transzgenerációs jelzővel is felcímkézett regénye sokakban indította el a családi titkok és traumák megfejtésének igényét, a géneken keresztül továbbörökített sérülések gyógyításának vágyát. Sok-sok levelet kapott a világ legkülönbözőbb pontjain élő nőktől, férfiaktól, akik a saját problémáikat látták viszont a regényben, és talán kulcsot kaptak a megoldásukhoz is.

Míndeközben tovább zajlik az élete a háromgyerekes anyának, a kulturális magazin szerkesztőjének, a Pest környéki otthon háziasszonyának, csak – ahogy fogalmazni szokott – a hátizsákja lett könnyebb. Azért most is ott van rajta. Kicsi, csinos, talpbetét és óraszíj kerül majd bele, miután elbúcsúzunk a Nyugatinál. De, mint minden nőnek, azért örökre ott lesz a hátán.

MOZI

Jézus vagy Júdás

Egy kivételes ember sorsán keresztül rajzolódik ki a kegyetlen 20. század, a lengyel Agnieszka Holland, Kelet-Közép-Európa egyik legnagyobb vizuális történetmesélője rendezésében. Jan Mikolášek az egyik első „diplomás” cseh természetgyógyász volt, szegénytől gazdagig, náciától kommunistáig bárkit gyógyított, ám ez sem védte meg a koncepciók pertől, amelybe ellenségei és irigyei fogták. A sarlatán címke az ő esetében inkább kérdés, mint kijelentés: csodálatosan ismerte a gyógyfüveket, kertész fiaként ebben a világban nőtt fel, később lázas megszállottsággal képezte magát, megtanult vízeletmintából betegségeket diagnosztizálni. A tudása mellett bízott a saját megérzéseiben, hitében, és kezelte azokat, akiken a korántsem mindenható nyugati orvoslás nem tudott segíteni. „Ne akarj csodát tenni, az emberek sose fogják megbocsátani” – figyelmeztette egykori tanítója, az öreg füvesasszony, de hiába. A kamaszként átélt első világháború traumáit úgy dolgozta fel, hogy életét a gyógyításnak rendelte alá, és hívőként úgy érezte, vezekelnie kell a férfiak iránti vonzalma miatt is. Bár negyvenezer embert gyógyított

élete során, büszke, öntörvényű, az érzelmességtől irtózó személyisége nem tette népszerűvé. Talán csak egyvalakit szeretett, az asszisztensét, de őt is elárulta – mások szerint František végtelen lojalitásában önként vállalt mártíromságot érte. Viszont történelmi tény, hogy a kommunista diktatúrák vadásztak azokra, akik nem kértek az ideológiából, sem a pártból, ráadásul látványosan képviseltek egy másfajta világnézetet. Mikolášek naiv volt, amikor azt hitte, ő lehet a kivétel, és mivel a disszidálás számára megfutamodás lett volna, makacsul várta a rá kimért végzetet. (Sarlatán, forgalmazza a Mozinet)

BO

MOZI AKINEK TETSZETT A BÚÉK, élvezni fogja az olasz alapfilm német változatát is, a *Fák jú, Tanár úr!* alkotóitól. Egy baráti társaság vacsora közben „felelsz vagy mersz” alapon felolvas minden, a telefonjukra beérkező üzenetet és kihangosít minden bejövő hívást. A lelepleződés fanyar pillanatai és a sok vicces félreértés csak edesebbé teszik a happy endet. (Nyílt titkok, forgalmazza a Prorom Entertainment)

MOZI A LEGSZIKÁRABB SKANDINÁV HUMORRAL,

egyszerre abszurd és szív-bemarkoló kis jelenetekben mutatja be az élet fontos és jelentőségteljes, a végtelenségben mégis eltörpülő, súlytalanná váló mozzanatait a

svéd Roy Andersson, aki megkapta ezért Velencében a legjobb rendezésért járó Ezüst Oroszlánt. A magány, az egyhangúság és a tehetetlenség érzése ellen a legjobb fegyver a nevetés és az apró csodák értékelése. (Történetek a végtelenségről, forgalmazza a Vertigo Média)

TÉVÉ MIT MEG NEM TESZNEK a férfiak a nőknek?

Nem is hinnénk, amíg nem látjuk, ahogy a három balhész csaj – három szupertehetséges és vicces színésznő, Lili, Lotti és Alexandra – csőbe húzza a mit sem sejtő áldozatokat. A Viasat6 saját gyártású kandikamerás műsorában Szabó Simon brutálisan szarkasztikus kommentárjai kötik össze a pompásan szórakoztató jeleneteket. (Balhész csajok, Viasat6)

KIÁLLÍTÁS

Párizstól Palm Springsig

Meg kell próbálnunk boldognak lenni, ha másért nem, hogy jó példát mutassunk – idézte sokszor költő barátját, bizonyos Jacques Prévert-t a 20. századi humanista fényképészet egyik ikonja, Robert Doisneau, aki – hasonlóan André Kertészhez és Henri Cartier-Bressonhoz – szinte az egész boldogtalan múlt századot megörökítette. Gyerek volt, amikor fényképezni kezdett. Visszaemlékezésében úgy mesélte, hogy miután hétévesen elvesztette az édesanyját, a fotográfia volt az, ami képzelete szabadon engedésével segített neki fellazítani a fojtogató valóságot. Attól a pillanattól kezdve Doisneau lehetséges történeteket mesélt a képeivel, beleszőve saját élete és a valóság egyes darabkait a fotóillúziókba. „A világ, amelyet megmutatni igyekeztem, olyan hely, ahol jól érezném magam – mondta egy interjúban –, ahol az emberek kedvesek lennének, és rálelnék arra a gyengédségre, amelyre én is vágyom. A fotóim azt bizonyítják, hogy ez a világ létezhet.”

Amikor tehát a Mai Manó Ház Doisneau-kiállításának fekete-fehér párizsi és színes Palm Springs-i képeit nézik, ne afféle riportfotókat lássanak, hanem azokba a történetekbe próbálják beleképzelni magukat, amelyeket keretbe merevített a pillanat. Ahogy Doisneau javasolja egy írásában: „A nézőt bizonyos mértékig mindig hagyni kell, hogy maga fejezze be a fotót. Egy magot kínálunk fel, amely kisarjadva megnyithatja a képzeletet.” Engedjék közel magukat a városháza előtt csókolózó szerelmesekhez, a kiégett autóban játszadozó gyerekekhez vagy álljanak be egy pillanatra a felbukott lovat körülálló bámszokodók közé. Érezzék az esőt és az 1942-es év nyomasztó légkörét a párizsi utcákon. Üljenek fel képzeletben a libikókára, amelynek a másik végén egy teli szájjal nevető menyasszony repül a magasba 1946-ban, majd ugorjanak 15 évet, és merüljenek bele a kobaltkék ég háttérében Doisneau-tól szokatlanul színesben kirajzolódó kaliforniai álomba. A csiricsaré ruhák, a koktélparkit és a pálmafák képzeletnyitogató illuzórikus valóságába.

A tárlat mintegy száz eredeti nagyítást vonultat fel, a főként Doisneau műterméből, illetve francia magángyűjteményekből származó fotók közt világhírű, valamint korábban soha nem látott felvételek egyaránt megtalálhatók.

(Mai Manó Ház, megtekinthető január 10-ig. Robert Doisneau kiállítása része a november végéig tartó Fotóhónapnak.)

CSO

STREAM

Történelmi kampányfilm

Mozikban is megállná a helyét Aaron Sorkin legújabb perdrámája, ami az 1968-as chicagói békés tüntetésből lett utcai zavargások vádlottjainak maratoni (151 napig tartó) tárgyalását kíséri végig. Persze kényelmesebb otthon, maszk nélkül végigülni két órát, mert garantáltan abbahagyhatatlan. Hétköznapi hősei a legkülönbébb emberek, az egyetemistáktól a hippiken át a mintapolgárokig, mégis együtt ülnek a vádlottak padján, amiért megpróbálták megfordítani a történelem kerekét. Sorkinra jellemzően a néző végig mellettük áll, szemben a bigott republikánus rendszerrel, amely továbbra is meghalni küldi a fiataljait a vietnami dzsungelbe (előttük a liberálisok tették ezt, őket se pátyolgatják ezért). Virtuóz alakításokat látunk Sacha Baron Cohentől Eddie Redmayne-en, Frank Langellán át Michael Keatonig (ők jövőre egymással versenghetnek az Oscarért), Sorkin pedig úgy tud felépíteni egy már ismert sztorit is, hogy végig meglepetések érik a nézőt. Hazai terep számára a tárgyalóterem, ami az ügyész és a védők adáz harcától meg a bírói kalapács csatogásától hangos, miközben az esküdtek csak pislognak, mint ponty a szatyorban. Nincs forgatókönyvíró Hollywoodban, aki ennyire tömény párbeszédeket, logikus érveléseket és frappáns rípiroztokat tudna írni, ráadásul másodszorra a rendezés is jobban megy neki, kompromisszumok nélkül a vászonra tudja tenni a gondolatait. Ha úgy éreznénk, ez a per valójában nem is történelem, hanem a jelenlegi amerikai politikáról szól, és a republikánusok leváltására buzdít a novemberi választásokon, valószínűleg akkor sem tévednénk nagyot. *(A chicagói 7-ek tárgyalása, Netflix)*

BO

CZÉCH ZOLTÁN

Erre sárkányok élnek

(részlet)

A gimnáziumban Kornélkának hívott. Gyűlölted érte, Kosztolányi ide vagy oda. És persze szeretted is őt. Te nevezted el Gonzónak. Nem volt jó magyartanár, de ezt tudta is magáról, és ha már jobb nem lehetett, legalább megpróbált érdekes lenni. Könyveket adott kölcsön, színházba vitt, egyszer egy igazi szerkesztőségbe is, a fogalmazásaid végére pedig mindig odaírta az ötös mellé: *Tudnál Te ennél sokkal jobbat is!*

Gonzó a ballagás előtti tavaszon vette át az iskolaújság szerkesztését. Feltett szándéka volt, hogy visszacsbátson téged az 5W+1H szerzői közé. Az egyik szünetben odajött hozzád, jelentőségteljes arccal, és rendelt tőled... nem riportot és nem interjút, hanem egy novellát. „Egy novellát?” Hiába szabadkoztál, hogy nincs időd, tanulnod kell, meg hogy különben sem vagy szépíró, nem tágitott, folyton a nyakadra járt. „Na? Hoztál nekem valamit, Kornélka? Nem?” Megfenyegetett, hogy megbuktat, ha nem készülsz el határidőre. Mosolygott, mikor ezt mondta, de csak a szájával.

A lapzártá előtti este megszólalt otthon a telefon. Apu vette fel, te a kádban hevertél épp. „Valami González, vagy ki. Hívd vissza, azt mondta.” Nem hívtad fel. Viszont elaludnod sem sikerült, egész éjjel csak forgolódtál. Egy idő után azon kaptad magad, hogy novellaötleteken töröd a fejed. Van egy fiú. A fiú szerelmes egy lányba. Eddig jó. A lány is vonzódik a fiúhoz, érzik, hogy hatással vannak egymásra, de egyik sem mer lépni, hátha félreértettek valamit. Gyötrődnek, átkozzák magukat, az idő meg csak telik... Kezdsnek nem rossz, de hogy lesz ebből TÖRTÉNET? Hajnalban felkapcsoltad a kislámpát és magad mellé pakoltál egy halom könyvet (hol volt akkor még az internet, istenem...), hátha valamelyik szövegről eszedbe jut valami. Mándy, Salinger, Kafka, Hrabal... Senki és semmi nem segített. Egészen addig, amíg kézbe nem vetted Anyu ősrégi, rossz szagú Csehov-kötetét, és találmra (csukott szemmel?) fel nem ütötte a *Tréfa* című írásnál.

Van egy fiú és van egy lány. Vonzódnak egymáshoz, érzik, hogy hatással vannak a másikra. Szerelmesek? Ez nem egyértelmű, még számukra sem. Mi lesz ebből? Gyötrődés, miközben telik az idő? Nem! Csehovnál az lesz ebből, hogy a fiú szánkózni hívja a lányt, és miközben épp zúdulnak lefelé a hegyoldalon, épp dühörög és kavarog körülöttük minden, a fiú odahajol a lány füléhez, és belesúgja: „Szeretem!”

Már a bevezető bekezdések után felültél az ágyban, amikor pedig eljutottál az olvasásban a második lecsúszásig (a lány kérte kipirultan az újrázást, mivel nem volt biztos benne, valóban azt hallotta-e, amit hallani vél), talpra ugrottál az izgatottságtól. „Ez az, megvan! Az én novellám!”

A vicc, ezen a címen jelent meg az írás az 5W+1H áprilisi számában. A helyszín Budapest lett és a Normafa, az idő a kései huszadik század, egyébként semmi lényegi nem változott. Egyvalami csak: Anton Pavlovics Csehov helyett Jámor Kornél lett a szerző. „Ezt te írtad, tényleg?” Anyu csúnyán lehordta szegény Aput ezért a kérdésért.

Gonzó behívatott a tanáriba. Nagyon megijedtél, de csak annyi történt, hogy szeretett volna pár dedikált példánnyal kedveskedni a kollégáinak. „Tud ez a Kornélka, ha igazán akar... Igaz?” Menekültél előle, még a tekintetét is kerülte az órákon. „Minden rendben?” „Semmi gond, az érettségit leszámítva. Tanulok.” Felajánlotta, hogy ha gondolod, odaadja valakinek A vicc szövegét, egy ismerősének, aki le tudná közölni azt máshol is, egy igazi lapban. Megköszönted a lehetőséget és nemet mondtál neki. „Még nincs kész, még dolgoznom kell rajta kicsit.” „Akkor adj egy másik novellát, egy olyat, amelyikkel már készen vagy. Úgysem hiszem el, hogy ez az egy írásod van összviessz...” „Pedig de”, felelted, és ezúttal nem hazudtál. Tankönyvek helyett novellákat olvastál minden este, Poe-t és Móriczot, Örkényt és Borgest, de egyiküknél sem érezted újra azt, hogy a szövegük a tiéd volna. „Ezt az egyet írtam eddig. Szólok majd a tanár úrnak, ha lesz második.” Gonzó bólintott és mosolygott, szomorkás szemekkel.

Kosztolányiból érettségiztél, az Esti Kornélt húztad a szóbelin. Ötöst kaptál Gonzótól. A banketten összetegeződtél vele, ahogy illik. Az étterem előtt sok sikert kívánt az egyetemhez, és a kezdedbe csúsztatott egy borítékot. „Vigyázz magadra!” A sötétben talán nem látott, ahogy elpirulsz. „Te is...” Órákkal később, a házibuliban, a végén ülve nyitottad csak fel a borítékot. Egy szót sem tudtál oroszul, a betűiket sem ismerted, mégis egyértelmű volt, mi áll azokon a fénymásolt lapokon.

A szerző könyve Erre sárkányok élnek címmel hamarosan megjelenik a Kalligram Kiadó gondozásában.

A szabadság akváriuma

Hatvan évvel ezelőtt nyílt meg a Fiatal Művészek Klubja az Andrássy út (akkor Népköztársaság útja) 112. szám alatti villában. A hely egyszerre volt különösen izgalmas hely és különösen megfigyelt objektum – a szocialista rendszer logikája szerint. Nem véletlen, hogy a rendszerváltást követően létezése okafogyottá vált.

Legát Tibor

A fiatalság volt 1956 emblemikus korosztálya, ahogy az áldozatok többsége is. Nem csoda, hogy a forradalom után létrejött diktatúra – ha nem is veszélyes ellenségként –, de bármitől lángra lobbanó gyújtószerkezetként tekintett az ifjúságra, és első intézkedései közé tartozott, hogy 1957. március 21-én létrehozza a Kommunista Ifjúsági Szövetséget, a KISZ-t, amivel valamiféle – a Rákosi-korszak terrorját feledtető – nyitottságot próbáltak sugallni. Az ötvenes évek végétől már nem számított „nyugati mételynek” a jazz, a modern festészet, az egzisztencializmus. Ráadásul a KISZ-káderek szerény létszáma és a kreativitás hiánya miatt az „alulról jövő” kezdeményezések elé sem állítottak sorompót, épp ellenkezőleg. Például a korszak számos könnyűzenei, amatőr színházi és egyéb klubja a KISZ zászlaja alatt, ám attól bizonyos mértékben függetlenül jött létre, s vált rövid idő alatt népszerűvé. Ezek közül is kiemelkedett az Népköztársaság útján lévő Fiatal Művészek Klubja (FMK), amely eredetileg képzőművészeti bázis kívánt lenni, de hamarosan belakták az írók, a színészek és a zenészek is.

Münnich Ferenc verset szaval

„A Klub »rendes« tagja lehet az a fiatal művész vagy művészeti dolgozó, aki Népköztársaságunk hű polgára, az MSZMP politikáját elfogadja, azt munkájával és magatartásával támogatja, és kész tevékenyen segíteni a Klub céljait. A Klub tagja KISZ-en kívüli fiatal művész is lehet” – írták a működési szabályzatban, hozzátéve, hogy az számít alapító tagnak, aki a klub létrehozásában társadalmi munkával és anyagi hozzájárulással részt vett.

„Amikor megkaptuk a földszinti részt a VI. kerületi KISZ-bizottságtól, körbejártunk mindenféle vállalatot. Így lettek székek, asztalok, szobanövények. Psota Irénnel és Gyurkovics Zsuzsával együtt raktuk föl a függönyöket, Fejes Endrével és Baranyi Ferencsel eresztettük be a padlót” – mesélte egy régi interjújában Antal Imre.

„A festők és a szobrászok találtak egy lepusztult villát, azt szabályosan elfoglalták. Mivel a képzőmű-

vészek voltak túlsúlyban, ez azt is jelentette, hogy rögtön elkezdték kifesteni a falakat. Névlegesen a KISZ állt az egész mögött, de valójában egy fillért nem adott. Nyilván az ő jóváhagyásuk kellett ahhoz, hogy a villát birtokba lehessen venni, cserébe nekünk kellett rendbe hozni – emlékezett vissza a kezdetre pár éve egy rádióadásban az idén elhunyt Csukás István. – Akkoriban nagyon rossz körülmények között éltem. Itt meleg volt, jó társaság, és mivel én minden nap ott voltam, egyszer csak kaptam egy felkérést, hogy legyek én a vezető...” Csukás szerint az ország ekkor vákuumban volt, az FMK-t pedig egy olyan szigetként tudták tenni, ahol viszonylag szabadnak érezhette magát az ember. Kezdetben ez a szabadság csupán abban mutatkozott, hogy a tagság (merthogy belépni csak tagsággal lehetett, amihez két ajánló kellett, no meg valamiféle igazolás arról, hogy az illető valóban művész) maga szervezhetett programokat, kiállításokat. Noha az író emlékei szerint „a kutya nem ellenőrizte őket”, ez vélhetően már a kezdetekben sem lehetett így. Még akkor sem, ha az első időkben evidens volt – legalábbis látszólag –, hogy a klub „az MSZMP politikáját elfogadja”. Ráadásul a párt mindenféle elvtársak vendégszereplésével is „támogatta” az FMK-t, ami annyit tett, hogy a tagok „kötetlenül” beszélgethettek megközelíthetetlen párteberekkel. Például 1961-ben Münnich Ferenc látogatott a Népköztársaság útjára, és a Budapesti KISZ-élet című brosúra szerint „ahogy Münnich elvtárs közéjük ült és válaszolt kérdéseikre, valóban baráti beszélgetés alakul ki”. Majd miután kiderült, hogy fiatalok között „foglalkozott verseléssel”, el is szavalta az egyik költeményét. A tudósítás szerint „a kirobbant taps jelezte az általános hatást”. A minisztertanács elnökét a giccs elleni harcra kérték fel, illetve arra, hogy gyártsanak modern kisbútorokat (!), mire Münnich készségesen megígérte, hogy a kérést továbbítja a könnyűipari miniszter felé.

Ezután az elvtársak egymásnak adták a kulcsot egészen addig, míg az egyikük 1962-ben állítólag be nem lengette, hogy a bebörtönzött írók amnesztiát kapnak. Ere valaki rákérdezett: „És az egyetemisták miért nem?”, mire a pártember dülva-fülva

A fotókat köszönjük
Vető Jánosnak

távozott. Másnap már nem Csukás István vezette a Fiatal Művészek Klubját, a betiltásáról azonban szó sem volt.

Belterjes börtön

„Nem véletlenül a 60-as években születtek ezek a művészrezervátumok. Az FMK és más hasonló helyek úgy működtek, mint egy akvárium. A halak megkapják az életterükhöz hasonló környezetet, de azért lehet figyelni fölülről, hogy mit csinál a törpeharcsa” – nyilatkozta a klubról a kilencvenes évek végén Durst György, a Balázs Béla Stúdió egykori titkára, amivel a lényegre tapintott. A Fiatal Művészek Klubja valóban rezervátumként működött, ahol senki nem lehetett biztos abban, hogy ki az áruló vagy az árulkodó. Ennek ellenére zavartalannak tűnt a „lubickolás”, mivel itt olyan kiállításokat rendezhettek, olyan filmeket mutathattak be és olyan szövegeket olvashattak fel, ami máshol képzelenségnek tűnt volna.

„Egy Kex-koncertre másztam be a Népköztársaság útján lévő villa teraszáról az ablakon, amit az énekes Baksa-Soós János nyitott ki nekem és még néhány haver számára egy zártkörű klubban. Azt sem tudtam, hogy hol vagyok. A remek koncert után ugyanúgy távoztam. Jó pár hónappal később Szentjóbó Tamás vitt el az FMK-ba, ahol a szigorú portás igazoltatása és a jegy vásárlása után döbbenet vettem észre, hogy én már jártam itt. A belépőszint kopott pompájából újra lefelé vitt az utunk, és a pincében kialakított kocsmában a vastag dohányfüstben iszogató társaság valahogy másnak tűnt, mint az addig látogatott italmérések” – emlékszik vissza a hetvenes évek elejére Vető János képzőművész, akinek később több kiállítása is volt itt. Vetőt elvarázsolta a hely, mint mondja, „szinte beköltözött”, mivel ezen a helyen tanulhatott a legtöbbet, ugyanis itt töltötték majdnem minden estéjüket a korszak legprogresszívebb alkotói: Najmányi László, Hajas Tibor, Erdély Miklós, Pauer Gyula, Petri György, Birkás Ákos. Mindez magyarázatul szolgál arra is, hogy miért vált a hetvenes évek közepére az FMK a legprogresszívebb hazai művészeti kezdeményezések bázisává. Az itt rendezett események hazai, „szocialista” mércével hallatlanul, szinte felfoghatatlanul haladónak számítottak, nagy részüknek ma már művészettörténeti jelentősége is kétségszű. Oldalakat töltene meg mindazon művészek felsorolása is, akik itt mutatkoztak be – gyakran botrányok közepette. Ám úgy tűnik, hogy ez egészen másképp festett a „messziről jött idegen” szemében.

„Én disszidensként jártam ott először 1979-ben, és hatalmas csalódást okozott – emlékszik vissza Baksa-Soós Vera történész, aki családjával 1971-ben emigrált Nyugat-Németországba. – Nekem úgy harangozták be az itteni barátaim, például Vető János, hogy ez egy nagyon klassz hely. Én akkor a nyugat-berlini és düsseldorfi »klassz helyekre« jár-

tam, azokhoz képest pedig roppant letargikusnak, áporodottnak tűnt a Fiatal Művészek Klubja. Egszerűen nem értettem, hogy miért vágyik mindenki ide. Az egészet egy végtelenül macsó, belterjes börtönné láttam, ahol a személyzetről lesírt, hogy belügyesek. Igazából annak örültem, amikor újra kint voltam a levegőn” – mondja, bár hozzáteszi, hogy arról már kifejezetten izgalmas emlékei vannak, amikor későbbi férje, a szintén törzsvendégnek számító Bódy Gábor 1982-ben itt forgatta A kutya éji dala című filmjének néhány jelenetét.

Vége lett

A visszaemlékezések alapján az FMK „aranykorát” a letargia és az áporodottság ellenére is a hetvenes évek jelentették, ami persze annak is köszönhető volt, hogy a következő évtizedben már a hivatalos művelődési központok is nyitottabbak lettek azokra az underground törekvésekre, amelyekkel korábban szinte kizárólag az FMK-ban lehetett találkozni. A képzőművészekből álló A. E. Bizottság zenekar váratlan sikere, lemezének megjelenése vagy az olyan filmek, mint A kutya éji dala vagy az Eszki-mó asszony fázik azt jelezték, hogy a rendszer kissé megenyhült a gyanús szubkultúrákkal kapcsolatosan, és a közönség is nyitottabbá vált. „A tagság az emigrációk és a halálesetek miatt megváltozott, de új csillagok tűntek fel, az új zenei ellenkultúra képviselői. A Bizottságtól a Vágtázó Halottkémeken át a Neuroticig mindenki ide járt” – mondja Vető, aki ugyanakkor a Trabant együttesben zenélt. De jellemző, és talán nem is véletlen egybeesés, hogy az FMK-ban az 1980-as évek közepétől már a hétvégi diszkó volt a legsikeresebb rendezvény, ráadásul nagyot javult a vendéglátás színvonala is azzal, hogy egy igazi szakember, Schwender Ervin vette át az éttermet. A nyolcvanas évek végén a tagsági rendszer is megszűnt.

A Fiatal Művészek Klubja túlélte a rendszerváltást, így gazdáját, a Kommunista Ifjúsági Szövetséget is, és a kerületi önkormányzathoz került, de a kilencvenes években már csak egy volt a sok pesti „kulturálismissziós” szórakozóhely között. Ugyan továbbra is rendeztek kiállításokat, koncerteket – 1994 körül innen indult például a Korai Öröm zenekar –, sejtethető volt, hogy a napjai meg vannak számlálva olyan új kultikus helyek árnyékában, mint a Tilos az Á vagy a Fekete Lyuk.

A Fiatal Művészek Klubja 1997 áprilisában zárt be. „Egész ottani tevékenységünk alibinek tűnt, bár ezt titkoltuk. (...) Két év alatt összesen talán három nyereséges koncertet rendeztünk, a kvázi bevételt dr. László András előadás-sorozata hozta, aki a new age prófétájaként az FMK-ban vetette meg lábát, kiegészülve egy természetgyógyással és Iby Dubával, aki napi kapcsolatban volt az ufókkal” – írta az utolsó napok kapcsán Para-Kovács Imre újságíró, aki a kilencvenes években művészeti vezetőként dolgozott a klubban.

FOTÓK: VETŐ JÁNOS

FOTÓ: DÍNER TAMÁS

Amerikából (is) jöttek

Az 1800-as évek vége óta hentesüzlet áll ezen a helyen büszkén – szemközt a Nyugati pályaudvarral. Közel másfél száz év alatt vasutasok sok-sok generációját lakatta már jól sült kolbásszal, hurkával. De az üzemeltető-tulajdonos Pinczi família is lehúzott már itt három évtizedet, a többgenerációs családi vállalkozás áll a vártán, miközben a környezet és a közönség folyamatosan változik.

„Zolika, téged keresnek” – kiáltja teli torokból egy hölgy az egyik kiszolgálópult mögül, amikor megérkezünk, hogy Pinczi Zoltánnal, az alapító fiával beszéljünk kicsit a legendás hús- és hentesüzlet történetéről. Nemcsak a kisebb, hátsó helyiségekben hallani a kedves, közvetlen invitálást, de talán még a szomszédos török kebabosnál is. Ilyen egy vérbeli családi bolt: sallangmentes, őszinte, összeszokott – a legújabb munkatárs is legalább 15 éve vesz részt a pörgésben. „Zolika” hipp-hopp elő is kerül valamelyik rejtett zugból, és meglevenednek általa a helytörténet legszebb pillanatai. De előtte még egy gyors telefon: „Holnap reggel hétkor lesz friss májas hurka, tessék jönni nyugodtan” – hadarja gyorsan egy törzsvevőnek, aki ezek szerint forró dróton rendeli a hentesárut, közvetlenül az ifjabb tulajdonostól. „Nincs egyedül ezzel, nagyon sokan telefonon mondják be a rendelést, és sokan elvitelre viszik a melegárut is, főleg a mostani időszakban” – magyarázza Zoltán az újabb kori trendekről. A járvány előtt ebédidőben olyan tumultus volt, hogy az utcán a törökig álltak sorba a vendégek – most egy picit szellősebb az üzlet.

Ma már persze nem a vasutasok teszik ki a vásárlók zömét, egyre több a fiatal, néha egész osztályok esnek be az üzletbe kicsit „retrózni”. De a külföldi szó sem ritka, egy Amerikából érkező vendég hívta fel Pincziék figyelmét arra, hogy „úgy mellesleg” megjelent róluk egy egész oldalas cikk a globálisan is mértékadó Traveller magazinban azzal, hogy aki Budapesten jár, térjen be egy kis autentikus lacipecsenyére. A hentesboltnak minden erre irányuló erőfeszítés nélkül, ahogy mondani szokták, jó sajtója van, gasztroblogoktól utazási magazinokig szoktak itt forgatni, anyagot gyűjteni, ajánlókat írni. Hogy mi kell ehhez? Következetes munka, kikezdehetetlen minőség és egy végtelenül elkötelezett csapat, amelynek ez a hely

az élete. Az édesapa, az üzletalapító Pinczi József 1992-ben szerezte meg az üzemeltetési engedélyt a Belvárosi Közérttől, és 1997-ben sikerült tulajdonosként is birtokba lépni. Hozzá tartozik, hogy Pinczi József nem itt kezdte az ipart: 59 éve van a szakmában, ráadásul a Terézvárosban, korábban a Hunyadi téri piacon dolgozott. Ma is fél ötkor kel, aktívan részt vesz a bolt életében, ahogyan itt dolgozik a fia mellett a lánya is. Időről időre más családtagok is besegítenek, de elmondható, hogy a munkatársak is olyan régóta a csapat részét alkotják, hogy szinte családtagnak számítanak.

A környék rengeteget változott az elmúlt huszonnyolc évben, üzletek jöttek-mentek, a szomszédban volt Szikra mozi is ki tudja hány átalakuláson ment át, gyorséttermek nyitottak-csuktak, de a Pinczi maradt, ami volt: megbízható, barátságos falatozó, nem a legkönnyebb fajtából persze. „Az új, egészséges étkezési trendekről azt gondolom, hogy tessék savanyúságot enni és többet mozogni. A kenyér meg a rántott hús panírja többet árt, mint egy jó sült oldalas” – ez hitvallásnak is beillik Zoltán szájából. A környék

változása ugyanakkor kihat az üzletmenetre, kevesebb a háztartás a környéken, kevesebb a helyi lakos, aki tökehúst vinne haza, rengeteg az új építésű iroda, ahonnan inkább meleg ételt ebédelni zúdulnak le a dolgozók. Pontosabban zúdultak, mert ezt a mostani home office időszakot nem foglalják imáikba Pincziék... Ugyanakkor Zoltán azt mondja, korábban is voltak kifejezetten nehéz időszakok, nem ez az első válság harminc év alatt. Máskor sem volt kolbászból a kerítés, legfeljebb a hentesüzletben, ugyanis messze földön híresek a saját készítésű parasztkolbászok, sütőkolbászok, hurkák, amit otthon füstölnek és szállítanak be az üzletbe. A kolbászok receptjét persze családi titok őrzi, de Pinczi Zoltán annyit elárul, hogy a kompromisszumok nélküli, prémium minőségű fűszerek használata jelenti az egyik pillért. Az alapanyagon nem szabad spórolni: akár 300 kg kiváló kalocsai fűszerpaprikát is elhasználnak egy évben. Az alapanyagok való húst Debrecenből hozzák jól bejártott, megbízható beszállítótól. Érdemes tehát ebédidőben itt, a Terézvárosban, a Nyugati mellett kolbászolni...

BK

”

A kenyér meg a rántott hús panírja többet árt, mint egy jó sült oldalas”

Husi, nem husi

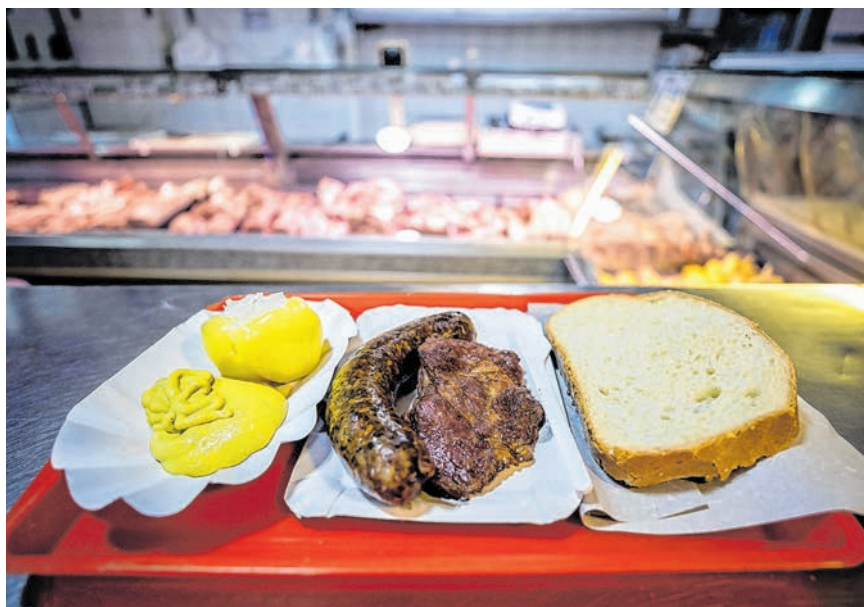
Rendhagyó betörés helyszíne volt a Pinczi tíz évvel ezelőtt. A bűnözők alulról érkeztek: a követ feltörve, a pincerendszer felől közelítették meg a boltot. Hogy miért fektettek ennyi energiát egy hentesüzlet kipakolásába a tolvajok? Tévedésből. Számításaik szerint ugyanis a szomszédos ékszerüzletben kellett volna felbukkanniuk, így a gyémántok helyett csupán csirkeaprólékkal, pár szál kolbással és némi váltópénzzel távoztak a tolvajok. Arról nem szól a fáma, hogy a híres Pinczi minőség kárpótolta-e őket a tévedésért.

Sült tarja, ahogy Pincziék készítik

Hozzávalók: sertéstarja, sült fűszerszó, mustár

Egy szép tarját sültnek való fűszerkeverékkel bedörzsölünk. A húst mustárral megkenjük és bepácolva egy éjszakára a hűtőben pihentetjük.

Másnap 160 fokra előmelegített gőzsütőben megsütjük: egyik oldalát 15, majd megfordítva újabb 10 percig sütjük a húst, saját zsírjában. Almapaprikával, mustárral, friss kenyérrel tálaljuk.

ZÖLD TÁRSAINK

Készítsük fel szobanövényeinket a télre

Bár szobanövényeink kevésbé látványosan reagálnak az évszakok váltakozására, életritmusukat éppúgy befolyásolja, mint a szabadban élő társaikét. Az ősz ideális időszak az átültetésükre.

Néhány alapvető szabály betartása garancia lehet arra, hogy kedvenc növényeink épségben átteleljenek, és tavasszal új hajítások sokaságával, virágokkal hálálják meg a gondoskodást.

A szobanövények átültetéséről fontos tudni, hogy sem ősszel, sem tavasszal nem kell mindenáron nagyobb cserépbe telepíteni őket. Több módon is jelzik, amikor kinőtték eddigi élőhelyüket. Például úgy, hogy a gyökereik megjelennek a föld felszínén vagy kitudremkednek a cserép alján. De erre utal az is, ha egy növény borulékonyra, fejnehézzé válik vagy ha az öntözővíz szinte pillanatok alatt eltűnik a cserépben, a talaj száraz marad és szétesik.

Az átültetéssel járó rumlit az átlagos méretű virágaink esetében minimalizálhatjuk, ha azt egy nagy méretű, peremes tálcában vagy kiszuperált tepsiben végezzük. Fontos, hogy megfelelő földet és cserepet válasszunk. A legtöbb szobanövénynek tökéletesen megfelel az üzletekben kapható általános virágföld, de akad olyan, például az azálea és a gardénia, amely a savanyú talajt kedveli, és a neki nem tetsző pH-értékű földben egy idő után elpusztul. Az orchideák is különleges bánásmódot igényelnek, semmiképp sem szabad földbe dugni őket.

Tartsuk szem előtt azt is, hogy virágainkat – annak reményében, hogy évekig nem lesz rá gondunk – nem költöztethetjük „kunyhóból palotába”: alapszabály, hogy az új cserép 1-2 mérettel lehet csak nagyobb a korábbinál. A vízártengedő cserép elengedhetetlen, a pangó víz a növény biztos halálához vezet. Anyagát illetően az agyagból készült ideálisabb a műanyagnál, részben azért, mert porózussága miatt jobban tartja a nedvességet, másrészt a növény földje jobban szellőzik benne.

Ha már a víztartásról esett szó, néhány, az átültetéskor bevetett trükkel megóvhatjuk dísznövényeinket a kiszáradástól és a túlóntozás veszélyeitől is. Akinek nem erőssége a rendszeres öntözés, az mindenképpen keverjen a földbe kókuszrostot, a cserép aljába helyezett agyaggranulátum pedig elvezeti a felesleges vizet.

Kártevők ősszel, télen is megjelenhetnek a növényeinken. Legtöbbjük ellen hatékony védelmet jelent, ha erősebb vízsugárral, zuhannyal lemossuk a leveleket, a makacsabbakat mosogatószeres vízbe mártott puha ronggyal vagy szivaccsal távolíthatjuk el. Garantáltan elkerülük virágainkat a levéltetvek, ha a földjükbe banánhéjat dugunk.

Az ősszel és télen virágzó növényeken kívül a téli nyugalmi időszakban tilos a tápoldat. A vízpótlásukon túl a fényigényüknek megfelelő – sugárzó hőtől, huzattól védett – helyen tartott növényeknek másra nincs is nagyon szükségük az elkövetkező hónapokban.

Szeretnénk minél hasznosabbak lenni az önök számára! Ezért indítottuk el tanácsadó rovatainkat, amelyekben kétheti és havi rendszerességgel válaszolunk az egészséggel, a gyermekneveléssel, az állatgondozással, illetve a növényápolással kapcsolatos kérdéseikre, amelyeket az impresszumban található elérhetőségeinkre (3. oldal) küldhetnek el. Kérdezzenek, mi örömmel válaszolunk!

GYEREKKEL AZ ÉLET

Biztonságos családi kalandozás

Ahogy a járvány terjed, szűkülnek azok a terek, ahol a gyerekekkel értelmesen lehet időt tölteni. Már ha nem akarjuk hetekre leparkolni őket a televízió elé. A játszótér lassan nem opció, meg ha a havert nem engedik ki, amúgy sem akkora élvezet, és a kirándulás sem mindig megoldható, ráadásul ősszel az időjárás is gyakran közbeszól. Bár a színházak és a közösségi terek szigorú szabályok mellett működnek még a kerületben, egyre kevesebben vállalják az azzal járó kockázatot, hogy idegenekkel vegyüljenek.

Ebbe a lehetőséghiányba ékelte be magát a Postamúzeum a Benczúr utcában egy kifejezetten a járványhelyzet miatt kialakított múzeumlátogatási renddel: kis létszámú, legfeljebb 10 fős családi vagy baráti társaságokat fogadnak, és biztosítják számukra, hogy az ott-tartózkodásuk alatt kizárólag ők lehetnek a múzeumban. Ráadásul van egy kifejezetten gyerekeknek szánt kamarakiállításuk is, a Játsszunk postást!, amely az elmúlt 150 év postatörténeti emlékeit mutatja be különféle játékokon keresztül. Élethűen, a legapróbb részletekre is ügyelve megépítették például a valaha volt Magyar Királyi Postatakarékpénztár postahivatalának kicsinyített mását, egy magángyűjteménynek köszönhetően pedig ólomkatona távirázkok és híradósok lepték el az egyik terepasztalt. A kiállítás komplett időutazás a lovas fogatú csomagkézbesítőtől a vadnyugat postakocsiján át egészen a Fabuland játékcsalád 80-as évekbeli postájáig. Míg nekünk, felnőtteknek az jelent újdonságot, hogy mit jelent a kariol és a delizánsz, addig a gyerekek azon törhetik a fejüket, hogy kell használni azt a fura, nagy kagylós, tárcsázós szerkezetet, amire az van írva, nyilván csak valamiféle félreértésből, hogy telefon.

Aki mégis inkább otthon maradna, vagy mert úgy biztonságosabb, vagy mert már mindegy, hisz a nyavalya áttette a lábát a küszöbön, ahhoz november 13–15-én házhoz megy a Rajzfilmünnepe. Az idén először online nézhető meg a programban szereplő 200 film – köztük olyan klasszikusok, mint a Pityke őrmester, a Mikrobi vagy Rófusz Ferencnek az idén negyvenéves A légy című animációja – az esemény YouTube-csatornáján.

AZ ORVOS VÁLASZOL

Beadassuk-e magunknak az influenza elleni védőoltást?

A novembertől februárig terjedő időszak a cseppfertőzéses légúti betegségek szezonja. Ezek között van a nátha, illetve azok, amelyek ellen létezik védőoltás és azok, amelyek ellen nincs, ráadásul súlyos kimenetelűek.

Mivel az influenza ellen kapható védőoltás, legalább ezt a betegséget igyekezzünk elkerülni. Az idén kizárólag a háziorvosnál kapható oltás, amely előreláthatóan gyógyszerári forgalomba nem kerül. Ezért azt javaslom, hogy mielőbb jelentkezzenek a háziorvosuknál, mert ők is csak a náluk lévő vakcinával gazdálkodnak.

Nagyon fontos a bakteriális fertőzések elleni pneumococcus védőoltás beadatása is. Ezt szintén a háziorvos írja fel, és mivel jelenleg ez is hiánycikk, a patika várólistára veszi a jelentkezőket.

Fontos, hogy a védőoltást mindenki lehetőleg egészséges állapotban kapja meg, hiszen a szervezet immunrendszerének szinte az egészét igénybe veszi, leterheli az ellenanyag képzése. Ilyenkor bármilyen banális fertőzés könnyen megbetegíthet. Tudni kell, hogy nem az oltástól betegszik meg az ember, hanem a már bennünk lapangó fertőzés hozza elő a betegséget az oltástól átmenetileg leterhelt immunrendszer miatt.

A védőoltás beadása után jelentkező bármilyen mellékhatás esetén azonnal értesíteni kell a háziorvost.

DR. KOMÁROMI ZOLTÁN

AZ ÁLLATORVOS VÁLASZOL

Megfertőzheti a koronavírus kis kedvenceinket?

A tudomány jelen állása szerint a Covid-19-vírust kutyák nem, macskák pedig csak ritkán, erősen fertőzött környezetben (a hétköznapi gyakorlatban: aktív vírusűritő családban élve) kaphatják el. A vírus terjesztésében hordozóként játszhatnak szerepet, a testfelületükkel, hasonlóan, mint egy ajtókilincs: amennyiben egy fertőzött ember a vírussal szennyezett kezével megsimogatja őket vagy rájuk köhög, a rajtuk megtapadó vírust akár a kezünkkel, akár az állat megölelése, megpusztilása révén bevihetjük a szervezetünkbe.

Megelőzésként fontos az általános higiéniai szabályok betartása a kedvenc állatok körül is. Kutyasétáltatás közben érdemes kerülni a zsúfolt helyeket, és lehetőség szerint ne engedjük, hogy a kutyánkat idegenek simogassák.

A lakásban, zártan élő macskák semmilyen fertőzésveszélyt nem jelentenek. A kijáró, és esetleg a közelben másokhoz is bejáratos cicák esetén a simogatás utáni kézmosásra célszerű odafigyelni, és hogy a szeretetünket legalább a járvány ideje alatt ne oly módon fejezzük ki, ami az arcunk és a macska bundájának közvetlen érintkezésével jár.

Az állatok szőrzetének, bőrének alkoholos kézfertőtlenítő szerekkel való rendszeres kezelése túlérzékenységi reakciókat, bőrkiszáradást, bőrgyulladást okozhat, csak speciális helyzetekben javasolható.

Természetesen a Covid-19-fertőzött, de otthonukban gyógyuló emberek háziállatai az ismert fertőzött környezet miatt fokozott figyelmet igényelnek. A kijáró cicákat ilyenkor ildomos „házi karantén” alá helyezni.

Kutyasétáltatásánál tudatosan és kiemelten ügyeljünk mind a saját, mind a velünk találkozó egészségének védelmére. A séta után jöjjön egy alapos kézmosás, szükség szerint a felsőruházat lecserélése, a kutyafuttatót pedig csak a többi kutya-gazda párostól elkülönülten használjuk, idegenek ne érintkezzenek az állattal.

DR. KÓSA ZITA

HIRDETÉS

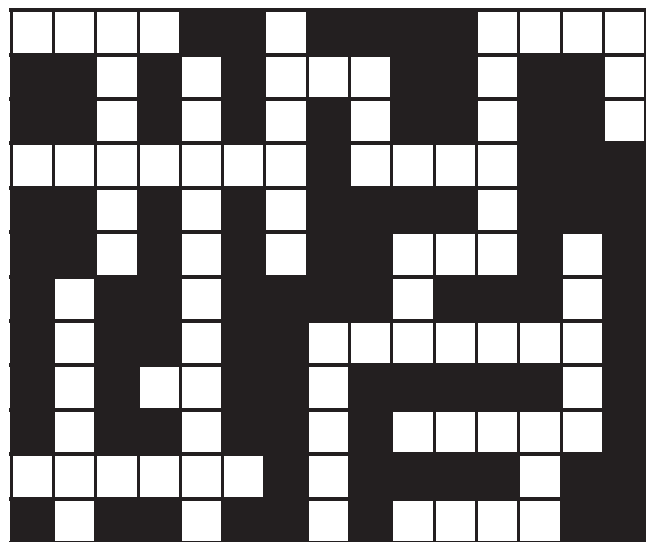
A VI. kerületben megnyitott a MindentMent modern fogászati magánrendelője

A VI. kerületben élőket most díjmentes állapotfelméréssel és konzultációval várjuk!

AKCIÓS fogkö-eltávolítás és fogfehérítés ebben a hónapban!
Esztétikai fogászat, fogpótlások, koronák, hidak, fogsorok,...

Jelentkezzen be most díjmentes konzultációkra!
1068 Budapest, Szondi utca 94., Telefon: +36 (1) 225 3488
www.mindentment.hu

TEKERVÉNYES

BEÍRANDÓ: Fut Megy Sikít Serken
2 betűs szó Int Sért **6 betűs szó** **7 betűs szó**
Ír Tág Visz Beszél Setteng
3 betűs szó Tol **5 betűs szó** Pislog Sikerül
Ágy **4 betűs szó** Magol Serceg **11 betűs szó**
Fél Lead Sikál Serdül Sertepertél

SUDOKU

A			8	B	3		9			1				
		C						2	0					
			0	6	7	2			E	4				
		6			0	C	E		5	8			D	
				1					5		C			8
3							0	1		F		6		
	5	7							6			A		
			B	D	2		6	0	C			1		E
		2	C	4	6					F			7	
	B			E			F	8		6		3		
7	6	F		2	9		5						8	
9				C		8	E	A					5	1
E	2			F				4		7				
			A						1	2			3	C
			6						0	C		A	B	
	9	8		7		1								0

SKANDI

*		Kalcium Tenger angolul		Zamat ... Mendes, színész		Foglár Tova		Egyházi jókívánság ... Fitzgerald, énekes	Méter	Fénycső gáza		Tiltószó Holnap előtti nap		Határozot- tan mond
Carmen Sylva idézet 1. rész														Á
*	Idézet 2. rész		Emelőgép		L.D.L. Ijed				Te és én együtt		Női szólam Satóbbi			
Gyorsan beszél Lítium						A hét vezér egyike							Húros fegyver	
		Nemzetközi bankszám- szám		Kálium		Szent angolul						Tantál Káin testvére		
Gyapjas Teke figura						Névelő	*	Egyik napszak	*	Bácsi röviden Viszont			Amper Lándzsás ..., növény	
				Igen oroszul			3. zenei törzshang		Dörög		Szomorú- ság Fogoly			Jód
Kap része! ... Alighieri, italiai költő			Ótörái ital	3. zenei törzshang	*	Szarus lávavég lovaknál	Idézet 3. rész							
					Amerikai ..., film Ajtot nyit					Muhammad ..., ökölvívó				Meny- asszony
Tonna		Tág		Talál része! Tetejére			Memória- kártya név	Nemzetközi Olimpiai Bizottság Hosszú mgh				Erdőt alkot Állóvíz		
*	A									Ausztria autójele	Elvisel			
*	Személyes névmás		Víz szintje emelkedik				*	Sarc					Egyik vércsoport jele	

REJTVÉNYNYERTESEK Az október 15-én megjelent lapszámunk rejtvényének nyertesei: Lintner Veres Adrienn, Domine Éva. Beküldendő a színnel kiemelt sorok tartalma 2020. november 11-ig. Cím: Terézváros szerkesztősége, 1067 Budapest, Eötvös utca 3. A helyes megfejtést beküldők között 2 db 10 000 forintos vásárlási utalványt sorsolunk ki.

APRÓHÍRDETÉS

VÍZSZERELÉS, csapok, szifonok, VÉCÉCSÉSZÉK, VÉCÉTARTÁLYOK cseréje, javítása. Mosó-, mosogatógépek bekötése. Tel.: 06-30-447-3603

Közös képviselő, társasházkezelés! Tapasztalat, referenciák! Dr. Bíró Anna, Lőrincz Péter. Iroda: Teréz körút 21., tel.: 06-70-383-5004

Nerc, róka, nutria, mindenfajta szőrmebundát vásárolok, illetve teljes ruhanemű-hagyatékot, kiegészítőket. Tel.: 06-20-229-0986

Gondtalan nyugdíjas évek. Hitelügyintézés nyugdíjas korúaknak, 70 év feletti pénzügyi konst-rukciók. Kérj visszahívást! Tel.: 06-30-829-0299

Nyugdíjasok, szépkorúak, figyelem! Szeretne anyagi biztonságban élni? Itt a megoldás: havi anyagi támogatást biztosítunk Önnek a gondtalan nyugdíjas éveivel. Hívjon! Kálny Csaba: 06-20-94-94-940

Szabó Balázs vállalja kémények bérelését, építését, kondenzációs kazánok telepítését, teljes körű ügyintéssel. Tel.: 06-20-264-7752

STUDIO ANTIKVÁRIUM díjmentes kiszállással és azonnali elszállítással készpénzért vásárol régi és új könyveket, teljes könyvtárakat, térképeket, metszeteket, kéziratokat, képes levelezőlapokat, festményeket, porcelánokat, egyéb régiségeket, teljes hagyatékot. Tel.: 06 (1) 312-62-94; 06-30-941-2484.

Keresek használt Zepter Bioptron lámpát, szinterápiát, légtérápiát és Ceragem ágyat készpénzért! Érdeklődni: 06-20-529-9861

Eltartási és életjáradéki szerződést kötnék olyan idős hölgygel, úrral, akinek szüksége van ápolásra, gondozásra vagy csak anyagi segítség-re, nyugdíj-kiegészítésre. Megbízható, korrekt vagyok, évek óta jól együttműködünk. Tel.: 06-70-381-8029, 06-20-583-99-44

Adminisztrációs munkát keresek részmun-ka-időben. Otthoni munkavégzés is érdekel. Angol és német nyelven fordítást, magánszemélyeknek tolmácsolást is válllok. Tel.: 06-70-419-0213

Idősgondozást válllok, kutyasétáltatást, kis-, nagybevásárlást, kis-, nagytakarítást, felolvasást, teljes háztartásvezetéssel, amennyiben szüksé-ges, több mint 20 éves tapasztalattal. Leinformál-ható 50 éves hölgy vagyok. Tel.: 06-70-406-1553

Apróhírdetések feladása: Amennyiben apróhírdetést szeretne feladni a Terézváros című lapban, küldjön e-mailt az apro@terezvaros.hu e-mail-címre a hirdetés szövegével, számlázási névvel és címmel, valamint a kívánt megjelenés(ek) darabszámával.

Az apróhírdetések feladása jelenleg csak e-mail-ben, a fizetés kizárólag átutalással történhet, szemé-lyes ügyintézésre és befizetésre átmenetileg nincs lehetőség

Jóteköny oroszlánok Terézvárosban

Öt évvel ezelőtt hozta létre a Lions Clubok Magyarországi Szövetsége az országos központját Terézvárosban. A Lions nemcsak sokrétű jószolgálati tevékenységéről híres, hanem arról is, hogy a világ legjobb civil szervezetei között tartják számon.

Közösség, összetartozás, szolgálat, értékkeremtés, csapatmunka – ez az öt szó jellemzi leginkább a jószolgálati szervezet tevékenységét. A Lions klubok nemzetközi szövetségét Melvin Jones több mint száz esztendeje, 1917-ben hozta létre. Kezdeményezése mozgalommá terebélyesedett, a szervezet taglétszáma ma már meghaladja az 1,35 millió főt, a mintegy 46 ezer klubjukkal pedig több mint 200 országban vannak jelen.

A magyarországi szervezet 1989-ben született. Tevékenységüket – a látáskárosodás megelőzését célzó, a diabétesz szűrésére is kiterjedő programoktól kezdve a vakok és látássérültek segítésén, a rászorulókat támogatásán át a környezetvédelemig – hihetetlen sokszínűség jellemzi. Az oroszlánok nagy figyelmet fordítanak a fiatalok bevonására a jószolgálati munkába.

A jószolgálati civil szervezet országos központjának születésnapján adták át az idei Melvin Jones-díjakat, és ekkor került sor az elmúlt esztendőben a békeposzter-pályázatra érkezett legjobb alkotásokat bemutató kiállítás megnyitójára is. Az ötvenezer forint fődíj, az idén is meghirdetett pályázatra a 11–13 évesek november 20-ig juttathatják el a projektgazda címére – Bakonyváriné Ottmár Tímea, 2011 Budakalász, Petőfi u. 18. – a Béke a szolgálat tükrében szlogenre reflektáló műveiket. A pályázat részletes kiírása a Lions Clubok Magyarországi Szövetsége honlapján olvasható.

DÁ

Szeretettel gratulál Terézváros önkormányzata és a magazin szerkesztősége Kerék-Beleznay Zsuzsanna alpolgármesternek kislánya születése alkalmából.

Sok boldogságot kívánunk az egész családnak!

HIRDETÉS

Régiség adás-vétel

Szeretne továbbadni régiségein?

Hívjon minket bátran!

Akár a helyszínen, akár üzletünkben készpénzes felvásárlás korrekt áron.

Arany, ezüst, borostyán tárgyakat, ékszereket, teljes hagyatékot, gyűjteményeket vásárolunk.

Kedves vevőinket is szeretettel várjuk különböző akcióinkkal!

Telefonszám

06/30-371-7460

Az oldalt összeállította:
Bálint Orsolya

Amilyen az év, olyan a dizájnya

A London Design múzeum híres Év Dizájnya díjára az idén olyan jelöltek is pályáznak, mint a 10 nap alatt felépült vuhani vírus-kórház és az amerikai járványügy 3D-s koronavírus-molekula modellje, de a Banksy által tervezett, britzászló-mintás golyóálló mellény is bekerült a legjobbak listájára. A 74 jelölből több az olyan innováció, ami a koronavírus állította kihívásokra ad választ a technológia és a dizájn segítségével: például az önmagát automatikusan fertőtlenítő ajtókilincs vagy a svédországi okosbuszmegálló, ami saját kis kabinokban különíti el a buszra várakozókat, és fény-, valamint hangjelzéssel figyelmeztet, ha busz közeledik. Hagyományosan rengeteg környezettudatos dizájn is verseng, mint az ehető italkapszulák, amelyekkel a műanyag palackokat váltották ki a londoni maratonon, de akad kidobott tornacipőkből készült bőrönd, 90 százalékban újrahasznosított építési hulladékból gyártott téglá, egy olyan steakkészlet, amiben a saját sejtjeinkből növeszthetünk ehető húst, valamint az IKEA rizsszárból készült konyhai eszközei (ezeket hagyományosan elegetik Ázsiában, így az értelmes felhasználással a levegőszennyezés is csökken).

Az internet világából ugyancsak kiemeltek számos innovatív dizájnt, mint például a dél-koreai virtuális influenzazert, akinek Instagramját már 2,8 millióan követik vagy a Minecraft videójátékban elrejtett szabad könyvtár, amit az elnyomó rezsimekben élők is ingyenesen elérhetnek. Fontos politikai üzenetet hordoznak a mexikói-amerikai határsáv közepén épített libikókák, amelyeken a két ország gyermekei együtt hintázhatnak vagy az indiai vidéki gyerekek iskolahiányát orvosolni próbáló, elemekből pár óra alatt bárhol felépíthető moduláris tanterem. A végső győztest november 26-án jelentik be, az ötletgazdag kiállítás pedig március végéig látogatható.

Bringa-szobrászat

Főállásban bicikliket javít a műhelyében, szabadidejében pedig a természet és az emberek ihlette szobrokat hegeszt bicikliláncokból és fogaskerekekből az amerikai Drew Evans. A fáktól az állatokon át a mellszobrokig bármit elkészít kidobott alkatrészekből, amelyek így új életet kapnak műalkotás-ként. Az alkotói folyamatáról készített videóit a Chainbreaker Studio nevű közösségi oldalán meg is lehet nézni.

INTELLIGENS JEGYRENDSZERT

vezettek be a lengyelországi Białystok tömegközlekedési eszközein. Az okostarifa-rendszer nem csak abban innovatív, hogy érintésmentes fizetést biztosít és elektromos jegyet ad az utasnak. Minden felszálláskor a bankkártyát kell odaérinteni a leolvasóhoz, majd a nap végén összesítik, és egy összegben vonják le róla az egész napi útiköltséget. A szoftver garantáltan kiválasztja a legolcsóbb jegyopciót, és bármennyit is utazik valaki, annak a költsége nem haladhatja meg a 24 órás napijegy összegét.

NEMRÉG ŪRTECHNOLÓGIA VOLT, ma otthonaink alapfelszerelése lehet az UV-s fertőtlenítő doboz, ami a kórokozók 99,9 százalékát elpusztítja 3-5 perc alatt. Akár naponta beletehetjük a telefonunkat, kulcscsomónkat, fülhallgatónkat, pénztárcánkat, amelyen a kórokozók különben napokig is megmaradnának. A 13-15 ezer forinttól kapható készülékekből a drágábbak fertőtlenítés közben akár vezeték nélküli töltést is adnak elektromos készülékeinknek.